MTL. -1-1- L.4642/1.

Coördinatie bureau

KONINKRIJK BELGIE. ROYAUME DE BELGIQUE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE. AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, de 9e Februari 1955 door de Minister van Middenstand verzocht hem van advies te dienen over een voorontwerp van wet "betreffende het ouderdomspensioen der zelfstandige arbeiders", zoals het door de Minister op 16 en 23 Februari, 23 en 30 Maart 1955 geamendeerd werd, heeft de 4e April 1955 het volgend advies gegeven :

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre des Classes moyennes, le 9 février 1955, d'une demande d'avis sur un avant-projet de loi "relatif à la pension de vieillesse des travailleurs indépendants", ainsi qu'il a été amendé par le Ministre les 16 et 23 février 23 et 30 mars 1955, a donné le 4 avril 1955 l'avis suivant :

Het ontwerp dat aan de Raad van State werd voorgelegd,strekt er toe een pensioenstelsel in te richten ten,behoeve van de zelfstandige arbeiders. Het ontwerp dat enkel de grondbeginselen van de wetgeving inhoudt,voorziet belangrijke aanvullende maatregelen waarvan de vaststelling aan de Koning wordt toevertrouwd.

De memorie van toelichting wijst op de aanzienlijke moeilijkheden waarmede het opmaken van het ontwerp van wet gepaard ging; ook op juridisch gebied heeft het ingewikkelde vraagstukken doen rijzen.

De meeste dezer moeilijkheden hebben, na overleg met de afgevaardigde ambtenaren, tot amendementen van de Regering aanleiding gegeven, zodat dit advies zich tot de volgende opmerkingen kan beperken.

\+

\+ \+

Artikel 1 bepaalt het toepassingsgebied van de wet. Als zelfstandige arbeider wordt aangemerkt eenieder die in België een werkzaamheid uitoefent welke inkomsten kan opleveren die op grond van artikel 25, § 1, 1°, 2°, b, en 3°, van de samengeordende wetten betreffende de inkomstenbelastingen aan de bedrijfsbelasting onderworpen zijn.

.../...

Het valt te betreuren dat het toepassingsgebied van de wet afhankelijk wordt gesteld van een fiscaal begrip zodat elke verandering op het gebied van de aan de bedrijfsbelasting onderworpen inkomsten mogelijk een belangrijke weerslag zal kunnen uitoefenen op het toepassingsgebied van de wet betreffende het ouderdomspensioen van de zelfstandige arbeiders. Alleen de moeilijkheid de zelfstandige arbeiders volgens een ander criterium te bepalen,heeft de Regering er toe bewogen beroep te doen op een begrip van fiscaal recht.

De voorgestelde tekst merkt als zelfstandige arbeiders aan diegenen die in België een werkzaamheid uitoefenen welke inkomsten kan opleveren die op grond van de aangeduide wetgeving aan de bedrijfsbelasting onderworpen zijn. Het is dan ook onverschillig of die inkomsten al dan niet werkelijk tot betaling van bedrijfsbelasting aanleiding zullen geven. Zo bijvoorbeeld wanneer de inkomsten van een zelfstandige arbeider het minimum bepaald in artikel 25, § 2, van de samengeordende wetten niet bereiken en zodoende aan de bedrijfsbelasting ontsnappen,en zelfs ingeval de werkzaamheid van de zelfstandige arbeider werkelijk tot geen inkomsten aanleiding heeft gegeven, dan toch komt die werkzaamheid in aanmerking om de zelfstandige arbeider aan de verplichtingen van de wet te onderwerpen.

Artikel 4 van het ontwerp voorziet echter voor diegenen die de wettelijke verzekering aangegaan hebben en die het bewijs leveren dat hun netto-inkomsten,belastbaar op grond van artikel 25, § 1, 1°, 2°,

.../...

b, en 3°, van de samengeordende wetten, het in artikel 4 vastgesteld minimum niet overschrijden, de mogelijkheid hun stortingen te beperken.

\+

\+ \+

Uit artikel 2 blijkt dat keuze moet worden gedaan tussen de drie voorgestelde wijzen van vestiging van een pensioenfonds binnen een termijn van drie maanden.

Deze termijn gaat in de dag waarop de zelfstandige arbeider een werkzaamheid uitoefent welke inkomsten kan opleveren die aan de bedrijfsbelasting ingevolge de bedoelde wetgeving onderworpen zijn.

Uit de samenvoeging van het bepaalde in de artikelen 1 en 2 volgt dus dat de verplichting binnen de vastgestelde termijn keuze te doen op de betrokkene rust, welk ook het bedrag zij van de inkomsten waaraan de werkzaamheid aanleiding zal geven, bedrag dat trouwens op het ogenblik dat die werkzaamheid aanvangt en binnen de drie daaropvolgende maanden nog niet kan vastgesteld worden.

\+

\+ \+

.../...

Luidens artikel 3 is de wettelijke verzekering deze waardoor de betrokkenen te hunnen behoeve, door middel van stortingen volgens de door de Koning bepaalde tarieven, een jaarrente vestigen waarvan het bedrag dan nader bepaald wordt. Die jaarrente wordt in de Franse tekst "une rente annuelle de retraite" betiteld. In de Nederlandse tekst is er sprake van "een jaarlijkse pensioenrente".

De Raad van State stelt een overeenstemmende benaming voor : "rente annuelle de vieillesse - jaarlijkse ouderdomsrente".

\+

\+ \+

Volgens artikel 6, eerste lid, worden de stortingen vermeerderd of verminderd naargelang het indexcijfer der kleinhandelsprijzen in verhouding tot zijn peil bij de inwerkingtreding van de wet, stijgt of daalt, op voorwaarde dat deze stijging of daling tenminste 5 t.h. bedraagt; hetzelfde geldt ingeval het indexcijfer later met ten minste 5 t.h. stijgt of daalt ten opzichte van het peil, dat de vorige wijziging heeft medegebracht.

Het tweede lid van bedoeld artikel bepaalt dat de Minister van Middenstand, in de loop van de maand Januari, het coëfficiënt vaststelt dat op de stortingen voor het lopende jaar zal moeten worden toegepast. Daartoe moet de Minister rekening houden met het gemiddeld indexcijfer van het vorige jaar.

.../...

Uit de samenvoeging van deze bepalingen volgt dat het indexcijfer bij de inwerkingtreding van de wet, waarvan sprake in het eerste lid van artikel 6, het gemiddeld indexcijfer is van het jaar gedurende hetwelk de wet in werking is getreden.

Om daaromtrent alle misverstand te vermijden, ware het aan te raden het eerste lid van artikel 6 te verduidelijken : "De stortingen worden vermeerderd of verminderd naargelang het jaarlijks gemiddeld indexcijfer der kleinhandelsprijzen in verhouding tot zijn peil bij de inwerkingtreding van de wet stijgt of daalt ...".

\+

\+ \+

Artikel 9 bepaalt op welke wijze de betrokkene die liever niet de wettelijke verzekering aangaat noch een levensverzekeringscontract als bedoeld in artikel 8 wenst te sluiten, toch een pensioenfonds te zijnen behoeve kan vestigen en zodoende de hem bij artikel 2 opgelegde verplichting kan naleven.

.../...

De gedachte welke aan deze regeling ten grondslag blijkt te liggen, is dat het door het voorontwerp nagestreefde doel, namelijk aan de betrokkene en, in voorkomend geval, aan zijn weduwe, van een bepaalde leeftijd af tot hun overlijden een minimum inkomen te verzekeren, ook dan bereikt is wanneer men de zekerheid heeft dat de betrokkene of zijn weduwe gedurende hetzelfde tijdsbestek een gebouw, dat hun ten minste een gelijkwaardig inkomen verschaft, in eigendom zullen hebben.

De verrichting welke die zekerheid moet brengen en derhalve van de betrokkene gevergd wordt, kan, aan de hand van het bepaalde in artikel 9, in grote trekken worden ontleed als volgt :

1° de betrokkene wijst een gebouw aan dat hij in eigendom heeft en dat voldoet aan door de Koning te bepalen voorwaarden en hierdoor geacht wordt het vereiste inkomen te zullen verschaffen ;

2° zodoende wordt hij geacht schuldenaar te zijn tegenover het Solidariteits- en Waarborgfonds van een bedrag dat te allen tijde gelijk is aan het vestigingskapitaal van de renten die hij op dit ogenblik te zijnen behoeve of ten behoeve van zijn weduwe zou gevestigd hebben indien hij van de datum af der aanwending van het gebouw de stortingen had verricht waartoe hij verplicht ware geweest ingeval hij de wettelijke verzekering had aangegaan.

.../...

Zolang bedoeld gebouw of een naderhand aangewezen gelijkwaardig gebouw eigendom blijft van de betrokkene of, in voorkomend geval van zijn weduwe, is de schuld niet opeisbaar.

Zij houdt op te bestaan :

1° bij wijziging met terugwerkende kracht van de wijze van vestiging van het pensioenfonds ;

2° bij overlijden, naar gelang van het geval, van de betrokkene of van zijn weduwe.

Ingeval het Waarborg- en Solidariteitsfonds zijn schuldvordering opeist, moet het doen al wat nodig is opdat de daarmede overeenstemmende renten aan de betrokkene of zijn weduwe te gepasten tijde worden uitgekeerd, behoudens wanneer de betrokkene die de pensioenleeftijd nog niet bereikt heeft de verplichting een pensioenfonds te vestigen verder niet naleeft.

De schuldvordering van het Waarborg- en Solidariteitsfonds is gewaarborgd door een wettelijke hypotheek op het tot vestiging van het pensioenfonds aangewend gebouw.

Voorts komen er in artikel 9, §§ 1 en 2, bepalingen voor die betrekking hebben op de hernieuwing van ambtswege van de hypotheekinschrijving, die de betrokkene alsook zijn weduwe er toe machtigen nadat zij de pensioenleeftijd bereikt hebben de aanwending van het gebouw te doen ophouden door het bedrag van de schuld bij een verzekeringsinstelling te storten, die het in bewaring geven van het bedrag der schuld voorschrijven wanneer het gebouw vervreemd wordt en de instrumenterende notaris hiervoor verantwoordelijk stellen.

.../...

Over de wijze waarop de hierboven vermelde regelen in artikel 9, §§ 1 en 2, uitgedrukt worden, zijn de hiernavolgende opmerkingen te maken.

1° Het voornaamste verwijt dat de tekst van het voorontwerp treft, is dat bepalingen betreffende het te niet gaan van de schuld tegenover het Fonds, de rechten en verplichtingen zowel van de betrokkene en zijn weduwe als van het Fonds, de verantwoordelijkheid van de notaris en gedeeltelijk zelfs de bepaling van het bedrag der schuld, voorkomen in een paragraaf die, naar zijn aanhef te oordelen, geen ander voorwerp heeft dan de regeling van de gehele of gedeeltelijke opheffing van de hypotheekinschrijving, en dat hierdoor de hoofdzaak wordt voorgesteld alsof zij aan de bijzaak ondergeschikt was.

Logisch zou men eerst moeten spreken over het ontstaan en het bedrag der schuld van de betrokkene tegenover het Fonds, vervolgens over de gevallen waarin de schuld opeisbaar wordt en over hetgeen de betrokkene, zijn weduwe, het Fonds en de notaris alsdan kunnen of moeten doen, verder over het tenietgaan van de verbintenis, daarna eerst over de hypotheek, die ten aanzien van de verbintenis bijkomstig is, en ten slotte over de hypotheekinschrijving die slechts een formaliteit is waardoor de hypotheek aan derden kan tegengeworpen worden.

2° Het valt moeilijk in te zien waarom in het voorontwerp zulk gewicht wordt gelegd op de opheffing van de hypotheekinschrijving.

De doorhaling en de vermindering van de hypotheekinschrijvingen zijn immers geregeld bij de artikelen 92 tot 95 van de wet van 16 December 1851.

.../...

Het is volstrekt onnodig opnieuw te bepalen dat de hypotheekinschrijving moet doorgehaald of verminderd worden wanneer de gewaarborgde verbintenis geheel of gedeeltelijk is tenietgegaan.

Door alleen gewag te maken van de opheffing van de hypotheekinschrijving, verwekt men trouwens ten onrechte de indruk als zou de doorhaling of vermindering slechts kunnen geschieden op verzoek van het Fonds en niet, in geval van geschil, door de rechtbank zou kunnen worden bevolen.

Mits het voorontwerp nauwkeurig aangeeft in welke gevallen en in hoever de verbintenis tenietgaat, kan iedere bepaling met betrekking tot de opheffing, het doorhalen en de vermindering van de hypotheekinschrijving achterwege blijven.

3° In § 1 komt onder meer de volgende bepaling voor :

"Het bedrag van de schuld is te allen tijde gelijk aan het vestigingskapitaal der renten, die de betrokkene zich krachtens artikel 3, met eventuele toepassing van artikel 6 van af de dag der besteding zou moeten gevestigd hebben ; in dit geval moet het kapitaal vermenigvuldigd worden met een coëfficiënt voortspruitend uit het verschil tussen de gemiddelde indexcijfers door de Minister van Middenstand vastgesteld voor de jaren die dit der toepassing en dit der besteding voorafgaan".

.../...

Aan de ene kant, wordt zonder meer gezegd dat het bedrag der schuld gelijk is aan het vestigingskapitaal der renten die de betrokkene te zijnen behoeve, met eventuele toepassing van artikel 6, zou moeten gevestigd hebben. Aan de andere kant, betekent de slotzin van bovenvermelde tekst dat telkens wanneer het gemiddelde indexcijfer een verhoging of een vermindering van ten minste 5 t.h. ondergaat, het vestigingskapitaal waaraan de schuld gelijk is meteen in dezelfde verhouding tot het vestigingskapitaal van de renten die overeenstemmen met de op het tijdstip der aanwending te verrichten stortingen wordt gebracht als die waarin het gemiddelde indexcijfer voor het voorgaand jaar staat tot het gemiddelde indexcijfer voor het jaar dat de aanwending voorafging.

Er is tegenstrijdigheid tussen deze twee berekeningen van het bedrag der schuld.

De tweede aanpassing verschilt immers van de in artikel 6 bepaalde verhogingen en verminderingen der stortingen.

4° Aangezien de betrokkene die een gebouw tot de vestiging van zijn pensioenfonds aanwendt niet onder de toepassing valt van artikel 3, is het verkeerd in de zoëven aangehaalde tekst te gewagen van de "renten die de betrokkene zich krachtens artikel 3 ... zou moeten gevestigd hebben".

Het gaat hier inderdaad om de renten die de betrokkene te zijnen behoeve zou gevestigd hebben indien hij de stortingen had verricht waartoe hij overeenkomstig artikel 3 verplicht ware geweest ingeval hij de wettelijke verzekering had aangegaan.

.../...

5° Het is in dezelfde bepaling en niet elders dat zou moeten worden verduidelijkt dat zolang de vrouw of de weduwe de voor de ingenottreding van de rente gestelde leeftijd niet bereikt heeft, behoudens het geval van staking van de beroepsbedrijvigheid, de schuld op geen enkel ogenblik lager is dan het op dit ogenblik vereiste kapitaal om de bij toepassing van artikel 3 en eventueel naar verhouding van het indexcijfer bepaalde weduwerente te vestigen.

6° Luidens § 1 is verder "de schuldvordering van het Fonds gewaarborgd door een wettelijke hypotheek voor het volledig bedrag van het vestigingskapitaal op de pensioenleeftijd van de renten vastgesteld zoals hierboven bepaald".

Van zodra het bedrag van de schuldvordering nauwkeurig bepaald is, kan men volstaan met te zeggen dat de schuldvordering door een wettelijke hypotheek op het aangewend gebouw is gewaarborgd.

Wel is het nuttig te preciseren dat het Fonds een hypotheekinschrijving neemt tot het zoëven vermeld bedrag.

Hier zij terloops opgemerkt, dat het bedrag tot hetwelk de inschrijving kan worden genomen slechts datgene zal zijn dat overeenstemt met het op dit ogenblik van toepassing zijnde indexcijfer, ten ware een uitdrukkelijke bepaling de forfaitaire verhoging van bedoeld bedrag in het vooruitzicht van mogelijke stijgingen van het indexcijfer mocht toelaten.

.../...

7° Naar luid van § 2, 2°, wordt opheffing van de hypotheekinschrijving toegestaan "in geval van overdracht van de inschrijving op een ander gebouw of van verandering van vestigingswijze van het pensioenfonds met terugwerkende kracht tot de dag van de besteding, wat de schuld delgt die op dat ogenblik bestaat".

Zoals deze bepaling gesteld is, doet zij niet uitkomen dat het alleen in het tweede geval is dat de bestaande schuld tenietgaat. In het eerste geval blijft de schuld immers bestaan; de enige wijziging in de toestand is, dat de hypotheek voortaan een ander gebouw bezwaart.

8° Volgens het tweede lid van § 2, 2°, "mogen, bij afwijking van artikel 2, laatste lid, de betrokkene die de pensioenleeftijd bereikt heeft en de weduwe de wijze van vestiging van hun pensioenfonds veranderen, in welk geval het bedrag van de schuld, rekening houdend met de eventuele toepassing van artikel 3, a, derde lid, naar keus van de rechthebbende bij een der verzekeringsinstellingen in artikel 8 vermeld, moet gestort worden".

Van zodra de betrokkene de pensioenleeftijd bereikt heeft, is zijn pensioenfonds gevestigd; hetzelfde geldt voor het pensioenfonds van de weduwe van zodra de betrokkene overleden is. Men kan derhalve een latere wijziging van het pensioenfonds niet een verandering van de wijze van vestiging van het pensioenfonds heten.

.../...

Hieruit volgt dat er geen reden is om artikel 2, § 2, laatste lid, te vermelden als zijnde een bepaling waarvan hier wordt afgeweken. Deze bepaling heeft uiteraard slechts betrekking op de wijziging van de keuze der wijze van vestiging van het pensioenfonds en houdt dus geen verband met de hier bedoelde wijziging van het reeds gevestigde pensioenfonds.

Hetgeen hier dient te worden gezegd,is dat de betrokkene die de pensioenleeftijd bereikt heeft en de weduwe een einde kunnen maken aan de aanwending van het gebouw door het bedrag van de schuld te storten aan een verzekeringsinstelling zoals hierboven bedoeld.

Men lette er evenwel op niet de schijn te verwekken,zoals de Nederlandse tekst van het ontwerp het thans doet, alsof de betrokkene of de weduwe de storting doen naar verkiezing, wanneer hun alleen de keus van de verzekeringsinstelling wordt gelaten.

9° Het is niet duidelijk wat men in dezelfde tekst bedoelt met de woorden "rekening houdend met de eventuele toepassing van artikel 3, a, derde lid".

Krachtens deze bepaling "regelt de Koning de bestemming van het kapitaal dat de prijs van de overlevingsrente vertegenwoordigt, indien de betrokkene ongehuwd, weduwnaar of uit de echt gescheiden is op het ogenblik van de ingenottreding van zijn pensioenfonds of bij zijn overlijden".

.../...

Uit artikel 19, § 2, c, blijkt voorts dat de Koning dit kapitaal of een gedeelte er van aan het Solidariteits- en Waarborgfonds kan toewijzen.

Zal de Koning ten aanzien van de betrokkenen die hun pensioenfonds gevestigd hebben overeenkomstig artikel 9 dezelfde bevoegdheid hebben als ten aanzien van degenen die de wettelijke verzekering hebben aangegaan, of zal de krachtens artikel 3, a, derde lid, getroffen regeling van rechtswege toepasselijk zijn op het onderhavige geval?

Hoe dan ook, men kan niet aan de indruk ontkomen dat hier uit het oog wordt verloren dat er een grondig verschil bestaat tussen de beide toestanden, die waarin de wettelijk verzekerde en die waarin de betrokkene die een gebouw aangewend heeft tot de vestiging van zijn pensioenfonds verkeert.

In het eerste geval is er een kapitaal gevormd geworden door werkelijk gedane stortingen en is er geen enkele reden om het gedeelte van het kapitaal dat de prijs van de overlevingsrente vertegenwoordigt aan de verzekeringsinstelling over te laten.

In het tweede geval is de schuld tegenover het Solidariteits- en Waarborgfonds, welke met het kapitaal van de ouderdoms- en de overlevingsrente overeenstemt, alles wel beschouwd, slechts een wettelijke fictie die geen andere bestaansreden heeft dan te beletten dat, ingeval het aangewende gebouw uit handen van de betrokkene of van zijn weduwe gaat, het bestaan van het pensioenfonds in gevaar gebracht wordt.

.../...

Men ziet niet in waarom op de betrokkene die de pensioenleeftijd bereikt heeft, ongehuwd, weduwnaar of uit de echt gescheiden is en aan de aanwending van zijn gebouw een einde wil maken, een andere verplichting zou rusten dan de storting van het kapitaal dat op dit ogenblik nodig is om hemzelf de overeenkomstig artikel 3 bepaalde ouderdomsrente te bezorgen.

10° Dezelfde opmerkingen als onder 9° dienen te worden gemaakt omtrent de slotbepaling van § 2, 3°, krachtens welke, ingeval de betrokkene die de pensioenleeftijd heeft bereikt het aangewend gebouw vervreemdt, eveneens "met de gebeurlijke toepassing van artikel 3, a, derde lid, rekening moet worden gehouden".

\+

\+ \+

Luidens § 3 van artikel 9 "kan het Solidariteits- en Waarborgfonds op gerechtvaardigde aanvraag der weduwe, mits opheffing der inschrijving, van de rechthebbenden van de overleden betrokkene, eigenaars of medeeigenaars van het gebouw, de storting eisen van het bedrag der schuld aan een der bij artikel 8 bedoelde instellingen, naar keuze van de gerechtigde, of, bij gebrek aan deze keuze, aan de Algemene Spaar- en Lijfrentekas".

.../...

Deze bepaling wil voorschrijven wat er dient te worden gedaan ingeval het aangewende gebouw niet geheel ten deel valt aan de weduwe bij de verdeling van de gemeenschap of van de nalatenschap van de overleden echtgenoot, en schijnt tevens te impliceren dat het pensioenfonds van de weduwe steeds als een schuld van de nalatenschap tegenover de weduwe moet beschouwd worden.

Wat het eerste punt betreft, moet men voor ogen houden dat het door het voorontwerp nagestreefde doel bereikt is wanneer de weduwe het aangewend gebouw in eigendom of in vruchtgebruik heeft, hetzij alleen, hetzij in onverdeeldheid mits, in dit laatste geval, haar aandeel groot genoeg is. Wanneer het aangewend gebouw niet of slechts een onvoldoende aandeel in het gebouw aan de weduwe ten deel is gevallen, is dit doel niet bereikt, al blijft het gebouw bezwaard met een hypotheek tot waarborg van een schuldvordering van het Solidariteits- en Waarborgfonds. In dit geval zal de weduwe slechts dan het inkomen genieten dat men haar heeft willen verzekeren wanneer het Fonds zijn schuldvordering heeft opgeëist en het bedrag er van voor haar rekening aan een verzekeringsinstelling heeft gestort, met dien verstande evenwel dat, indien het gebouw in onverdeeldheid is gebleven, deze storting kan uitgesteld worden tot de dag waarop de weduwe de pensioenleeftijd heeft bereikt.

.../...

Hieruit volgt dat in deze gevallen, behoudens het zoëven gemaakte voorbehoud, de toestand niet wezenlijk anders is dan wanneer h t aangewend gebouw door de weduwe vervreemd wordt, zodat men niet inziet waarom ook in deze gevallen de schuldvordering van het Solidariteits- en Waarborgfonds niet van rechtswege zou opeisbaar worden.

Wat het tweede punt betreft, is de Raad van State van oordeel dat de regel, krachtens welke de weduwe steeds geacht wordt een schuldvordering ten bedrage van de waarde van haar pensioenfonds tegenover de nalatenschap van de overleden echtgenoot te hebben, te gewichtig is en te zeer afwijkt van het gemeen recht om niet op uitdrukkelijke wijze te worden geformuleerd.

Men verlieze inderdaad niet uit het oog dat, aan de ene kant, het overeenkomstig artikel 9 gevestigd pensioenfonds van de weduwe zich, tenzij de schuldvordering van het Solidariteits- en Waarborgfonds opeisbaar is geworden, uiteraard in natura in de gemeenschap of in de nalatenschap van de overledene bevindt en dat, aan de andere kant, wanneer een echtgenoot een levensverzekering heeft gesloten ten voordele van de overlevende, de betaalde premiën, volgens het gemeen recht, beschouwd worden als een zijdelinge schenking en de regelen betreffende de vermindering der schenkingen er op van toepassing zijn.

.../...

Artikel 14 bepaalt dat de Raad der pensioenen voor zelfstandige arbeiders bestaat onder meer uit vier leden benoemd onder de candidaten "voorgesteld door de organisaties van zelfstandige arbeiders". De Koning zal zich in de onmogelijkheid bevinden keuze te doen wanneer de organisaties van zelfstandige arbeiders slechts vier candidaten voorstellen.

Daarom ware het wenselijk een dubbele lijst van candidaten te voorzien.

\+

\+ \+

De opdracht van het Solidariteitsfonds, in artikel 15, § 2, 3°, bepaald, zal met het bepaalde in artikel 9 in overeenstemming moeten worden gebracht.

Artikel 28 bepaalt dat de stortingen verricht krachtens sectie 1 van hoofdstuk II vrijgesteld zijn van de abonnementstaxe, vastgesteld bij artikel 30 van de wet van 30 Augustus 1913. Deze stortingen worden bovendien afgetrokken van de belastbare inkomsten der betrokkenen, evenals de in artikel 19, 1°, b, bedoelde bijdragen.

Deze bepalingen zouden moeten ingevoegd worden gedeeltelijk in artikel 176, 2, van het wetboek der met het zegel gelijkgestelde taxes, wat betreft de vrijstelling van de abonnementstaxe, en gedeeltelijk

.../...

in artikel 30 bis, 3°, van de samengeordende wetten betreffende de inkomstenbelastingen.

\+

\+ +

Volgens artikel 5 mag het pensioenfonds niet worden afgekocht of in pand gegeven; evenmin mogen daarop voorschotten worden toegestaan.

Artikel 29 bepaalt verder dat het "pensioenfonds" niet vatbaar is voor afstand of voor beslag tot bij het overlijden van de betrokkene, of tot bij het overlijden van de weduwe, behalve om in de artikelen 203, 205 en 214 van het Burgerlijk Wetboek aangegeven redenen, en ook het geval van terugvordering van het bedrag van onverschuldigde uitbetalingen.

De vraag stelt zich hier of het de bedoeling niet is geweest van de Regering in artikel 29 te doen vaststellen dat de renten, de renteaanvullingen, renteverhogingen en uitkeringen, betaald ter uitvoering van deze wet, niet vatbaar zijn voor afstand of voor beslag in plaats van het pensioenfonds.

\+

\+ +

Rekening houdende met de vorige opmerkingen wordt de volgende tekst voorgesteld,die tevens rekening houdt met vormwijzigingen die geen commentaar behoeven:

.../...

ONTWERP VAN WET BETREFFENDE HET OUDERDOMSPENSIOEN DER ZELFSTANDIGE ARBEIDERS.

BOUDEWIJN, Koning der Belgen,
Aan allen, tegenwoordigen en toekomenden, HEIL.

Op de voordracht van Onze Minister van Middenstand en op het advies van Onze in raad vergaderde Ministers,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ :

Onze Minister van Middenstand is gelast in Onze naam bij de Wetgevende Kamers het ontwerp van wet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

HOOFDSTUK I. - TOEPASSINGSGEBIED.

Artikel 1.-

Deze wet is van toepassing op de zelfstandige arbeiders en op de helpers.

Als "zelfstandige arbeider" wordt aangemerkt eenieder die in België een werkzaamheid uitoefent welke inkomsten kan opleveren die op grond van artikel 25, § 1, 1°, 2°, b, en 3°, van de samengeordende wetten betreffende de inkomstenbelastingen aan de bedrijfsbelasting onderworpen zijn.

.../...

Als "helper" wordt aangemerkt, eenieder, met uitzondering van de echtgenote, die een zelfstandige arbeider in de uitoefening van diens beroep bijstaat of vervangt en daarvoor eigen inkomsten ontvangt, zonder door een overeenkomst van dienstverhuring tegenover hem te zijn verbonden.

Als een in het tweede en derde lid bedoelde werkzaamheid worden echter niet aangemerkt :

1° de werkzaamheid uit hoofde waarvan degene die ze uitoefent, aan de maatschappelijke zekerheid is onderworpen;

2° de uitoefening van een openbaar mandaat of van een mandaat van beheerder of commissaris bij openbare instellingen of instellingen van openbaar nut.

HOOFDSTUK II. - PENSIOENFONDS.

Artikel 2.-

§ 1. Iedere zelfstandige arbeider of helper die de leeftijd van volle 65 jaar of, indien het een vrouw betreft, van volle 60 jaar niet heeft bereikt, is ten vroegste vanaf zijn 20e verjaardag er toe gehouden te zijnen behoeve een pensioenfonds te vestigen, hetzij door het opnemen van een wettelijke verzekering zoals bepaald in de artikelen 3 tot 7, hetzij door het afsluiten van een levensverzekeringscontract onder de in artikel 8 bepaalde voorwaarden, hetzij door een gebouw voor het vestigen van dit fonds aan te wenden.

.../...

§ 2. De betrokkene heeft de vrije keuze van de wijze van vestiging en, bij voorkomend geval, van de verzekeringsinstelling. Hij moet deze keuze doen binnen drie maanden te rekenen van het tijdstip waarop hij een werkzaamheid zoals bedoeld in artikel 1, tweede en derde lid, begint uit te oefenen.

Deze keuze kan volgens door de Koning vast te stellen nadere regelen worden gewijzigd.

Afdeling 1. - Wettelijke verzekering.

Artikel 3.-

§ 1. De wettelijke verzekering is deze waardoor de betrokkenen te hunnen behoeve, door middel van stortingen volgens de door de Koning bepaalde tarieven, een jaarlijkse pensioenrente vestigen welke in het geval van een volledige loopbaan met aanvang ten laatste op 25 jarige leeftijd :

a) voor de betrokkenen van het mannelijk geslacht: 18.000 frank bedraagt op 65 jarige leeftijd, welke rente op de echtgenote terugvalt, en dit voor de helft indien de gerechtigde even oud is als haar echtgenoot; in geval van overlijden van de echtgenoot vóór de leeftijd van 65 jaar, een jaarlijkse weduwerente ten bate van de weduwe op 60 jarige leeftijd, welke rente 9.000 frank bedraagt indien de gerechtigde even oud is als haar echtgenoot (onder voorbehoud van de opmerking in het advies).

.../...

Indien de echtgenoten niet even oud zijn, wordt het bedrag van de rente, waarop de weduwe aanspraak kan maken, naar gelang van het geval verhoogd of verlaagd, in de mate en op de wijze als door de Koning te bepalen. De Koning kan toestaan dat de weduwerente ingaat alvorens de gerechtigde 60 jaar oud wordt, mits deze rente ten minste 9.000 frank bereikt.

De Koning bepaalt ook de bestemming van het kapitaal, dat de prijs van de weduwerente vertegenwoordigt, indien de betrokkene bij het ingaan van zijn rustpensioen of bij zijn overlijden ongehuwd, weduwnaar of uit de echt gescheiden is ;

b) voor de betrokkenen van het vrouwelijk geslacht 12.000 frank op 60 jarige leeftijd bedraagt.

§ 2. In geval van aansluiting bij de wettelijke verzekering na de leeftijd van 25 jaar is het bedrag van de te vestigen renten gelijk aan zoveel maal 1/45e voor mannen en 1/40e voor vrouwen van de in § 1 aangegeven bedragen als er nog jaren overblijven vóór het bereiken van de pensioenleeftijd; de jaarlijkse storting mag evenwel niet kleiner zijn dan de storting te verrichten door de betrokkene die zich op 25 jarige leeftijd aansluit.

Artikel 4.-

De betrokkenen die voor het jaar voorafgaand aan dat waarin de storting opeisbaar is, het bewijs leveren van netto-inkomsten welke belastbaar zijn op grond van artikel 25, § 1, 1°, 2°, b, en 3°, van de samengeordende wetten betreffende de inkomstenbelastingen en onder de hierna opgegeven categorieën zijn

.../...

begrepen, kunnen, onverschillig op welke leeftijd zij zich aansluiten, hun stortingen beperken tot een percentage van de storting, welke de op 25 jarige leeftijd aangesloten betrokkene voor het vestigen van de in artikel 3, § 1, bepaalde rente dient te verrichten. Dit percentage is als volgt vastgesteld :

Belastbare netto-inkomsten.	Percentage.
0 tot minder dan 15.000 frank	25 t.h.
15.000 frank tot minder dan 25.000 frank	50 t.h.
25.000 frank tot minder dan 35.000 frank	75 t.h.
35.000 frank tot minder dan 50.000 frank	100 t.h.

Wanneer de betrokkenen wegens de leeftijd, welke zij bij hun aansluiting hebben, verplicht zijn op grond van artikel 3 stortingen te doen, die hoger zijn dan die welke een op 25 jarige leeftijd aangesloten betrokkene dient te verrichten, kunnen zij bovendien, indien hun belastbare netto-inkomsten tussen 50.000 en 75.000 frank dan wel tussen 75.000 en 100.000 frank begrepen zijn, hun stortingen beperken tot 125 t.h. of 150 t.h. van de storting, die een op 25 jarige leeftijd aangeslotene dient te verrichten.

De gerechtigden op de door middel van deze verminderde stortingen gevestigde renten, kunnen eventueel ten bezware van het Solidariteits- en Waarborgfonds renteaanvullingen verkrijgen onder de voorwaarden welke de Koning, na advies van de Hoge Raad der pensioenen voor zelfstandige arbeiders, vaststelt.

.../...

Artikel 5.-

Het overeenkomstig deze afdeling gevestigd pensioenfonds mag niet worden afgekocht of in pand gegeven; evenmin mogen daarop voorschotten worden toegestaan.

Artikel 6.-

De stortingen worden vermeerderd of verminderd naargelang het indexcijfer der kleinhandelsprijzen in verhouding tot zijn peil bij de inwerkingtreding van de wet stijgt of daalt, op voorwaarde dat deze stijging of daling tenminste 5 t.h. bedraagt; hetzelfde geldt ingeval het indexcijfer later met ten minste 5 t.h. stijgt of daalt ten opzichte van het peil, dat de vorige wijziging heeft medegebracht.

De Minister van Middenstand bepaalt in de loop van de maand Januari, rekening houdend met het gemiddeld indexcijfer van het vorige jaar, welk coëfficiënt op de stortingen voor het lopende jaar moet worden toegepast.

De rentevermeerderingen of -verminderingen worden berekend met inachtneming van de leeftijd van de betrokkene op het tijdstip van de aanpassingen. Renteverhogingen kunnen eventueel ten bezware van het Solidariteits- en Waarborgfonds worden toegekend onder de in artikel 17 gestelde voorwaarden.

Nadere regelen aangaande de toepassing van dit artikel worden door de Koning vastgesteld, na advies van de Hoge Raad der pensioenen voor zelfstandige arbeiders (onder voorbehoud van de opmerking in het advies).

.../...

Artikel 7.-

De in deze afdeling geregelde wettelijke verzekering mag enkel worden afgesloten met :

1° de Algemene Spaar- en Lijfrentekas;

2° de instellingen gemachtigd krachtens de wet van 25 Juni 1930 betreffende de contrôle op de levensverzekeringsondernemingen;

3° de professionele of interprofessionele pensioenkassen voor zelfstandige arbeiders, die speciaal voor de uitvoering van deze afdeling in het leven zullen worden geroepen.

De Koning bepaalt onder welke voorwaarden de erkenning van de in 2° en 3° genoemde instellingen wordt toegestaan en ingetrokken.

De in dit artikel bedoelde instellingen richten, onder toezicht van de Minister van Middenstand, een afzonderlijk beheer in voor de in deze afdeling bepaalde verrichtingen. Hiervoor houden zij een bijzondere boekhouding en stellen zij afzonderlijke wiskundige reserves samen, berekend volgens de door de Koning bepaalde grondslagen.

.../...

Afdeling 2. - Levensverzekeringscontracten.

Artikel 8.-

De betrokkenen kunnen aan de bij artikel 2 opgelegde verplichting voldoen door naar hun keuze bij een instelling, die krachtens de wet van 25 Juni 1930 betreffende de contrôle op de levensverzekeringsondernemingen is gemachtigd of bij de Algemene Spaar- en Lijfrentekas, een levensverzekeringscontract af te sluiten. Dit contract moet echter :

1° zowel aan de betrokkene als aan zijn weduwe tenminste de krachtens artikel 3 te vestigen renten waarborgen;

2° ingeval de beroepsbezigheid een einde neemt, een rente vestigen die, naargelang het een man dan wel een vrouw betreft, 1/45e of 1/40e der in artikel 3 bepaalde maxima per verzekeringsjaar bedraagt.

De artikelen 5 en 6 zijn op deze levensverzekeringscontracten tot een beloop van de vereiste minimarenten van toepassing.

Afdeling 3. - Onroerende goederen.

Artikel 9.-

... (zie advies) ...

.../...

Afdeling 4. - Het niet-vestigen van een pensioenfonds.

Artikel 10.-

De betrokkenen die, op vordering van de Minister van Middenstand, het bewijs niet leveren dat zij overeenkomstig de afdelingen 1, 2 of 3 van dit hoofdstuk een pensioenfonds hebben gevestigd, zijn er toe gehouden aan het Solidariteits- en Waarborgfonds bijdragen te storten, waarvan het bedrag gelijk is aan het bedrag van de ter uitvoering van artikel 3 voorgeschreven stortingen.

De in dit artikel bedoelde betrokkenen kunnen onder de bij artikel 17 bepaalde voorwaarden toelagen ten bezware van het Solidariteits- en Waarborgfonds genieten. Deze toelagen, gevoegd bij de renten, welke de betrokkenen door middel van hun bijdragen te hunnen behoeve zouden hebben gevestigd, mogen niet hoger zijn dan de renten welke zij zouden gevestigd hebben indien zij al de ter uitvoering van artikel 3 voorgeschreven stortingen hadden verricht.

HOOFDSTUK III. - OVERGANGSREGELING.

Artikel 11.-

Voor de in dit hoofdstuk bepaalde voordelen komen in aanmerking :

.../...

1° de vóór 1 Januari 1920 geboren zelfstandige arbeiders en helpers, en hun weduwen;

2° de weduwen van de vóór 1 Januari 1920 geboren en vóór de inwerkingtreding van de wet overleden zelfstandige arbeiders en helpers.

Het bewijs van de hoedanigheid van zelfstandige arbeider of van helper kan door alle rechtsmiddelen, behalve door getuigen, worden geleverd.

Artikel 12.-

De in artikel 11 genoemde gerechtigden krijgen ten bezware van het Solidariteits- en Waarborgfonds kosteloze jaarlijkse toelagen, vastgesteld op ten hoogste 18.000 frank voor de gehuwde mannen, 9.000 frank voor de weduwen en 12.000 frank voor de andere personen, "alleenstaanden" genaamd.

Deze bedragen verschillen naar gelang van de schommelingen van het indexcijfer der kleinhandelsprijzen, volgens de in artikel 6 gestelde regel.

Artikel 13.-

§ 1. De kosteloze uitkering is gelijk aan zoveel maal 1/45e voor de mannen en 1/40e voor de vrouwen, van de in artikel 12 vastgestelde bedragen, als de gerechtigde of de overleden echtgenoot, vóór de inwerkingtreding van deze wet, volledige jaren werkelijke of fictieve werkzaamheid als zelfstandige arbeider of als helper heeft verricht na zijn 35e verjaardag en vóór de leeftijd van 65 of 60 jaar, naargelang het een man dan wel een vrouw betreft.

.../...

Ten aanzien van de gerechtigden van wie sprake is in 1° van artikel 11, worden er zoveel maal 1/45e of 1/40e van deze bedragen bijgevoegd per jaar dat de betrokkene bij de inwerkingtreding van deze wet ouder is dan 65 of 60 jaar en, ten aanzien van de personen van wie sprake is in 2° van hetzelfde artikel, zoveel maal 1/45e per jaar dat de echtgenoot bij zijn overlijden ouder was dan 65 jaar. Deze maatregel wordt evenwel slechts toegepast in verhouding tot de volledige jaren waarvoor het bewijs geleverd is, dat de gerechtigde of de overleden echtgenoot na zijn 35e verjaardag en vóór de leeftijd van 65 of 60 jaar zelfstandige arbeider of helper was.

Er worden ook zoveel maal 1/45e of 1/40e van deze bedragen bijgevoegd per wettelijke jaarlijkse storting, welke de zelfstandige arbeider of de helper tijdens zijn beroepsloopbaan, na zijn 20e verjaardag en vóór de inwerkingtreding van deze wet heeft verricht als vrij verzekerde, ter uitvoering van de samengeordende wetten betreffende de verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom en vroegtijdige dood dan wel als bijdrageplichtige ter uitvoering van de wet van 11 Maart 1954; ten hoogste wordt met 15 stortingen rekening gehouden. De personen geboren tussen 1 Januari 1920 inclusief en 1 Januari 1930 exclusief komen voor de in het tegenwoordige lid bepaalde bijkomende uitkeringen in aanmerking.

.../...

§ 2. Indien twee echtgenoten ieder voor zich recht hebben op een uitkering, mag de totale uitkering niet groter zijn dan de som van de uitkeringen, waarop twee alleenstaande gerechtigden van dezelfde leeftijd als de belanghebbenden aanspraak zouden kunnen maken.

De uitkering aan de weduwe, die achtereenvolgens met zelfstandige arbeiders of helpers gehuwd is geweest, wordt berekend met inachtneming van de loopbaan der overleden echtgenoten; ingeval deze loopbanen gedurende een bepaald aantal jaren samenvallen, wordt dit aantal jaren slechts éénmaal gerekend.

Indien de gerechtigde van een weduwerente ter zelfdertijd recht heeft op een uitkering voor zich zelf, mag de totale uitkering niet groter zijn dan deze waarop een alleenstaande gerechtigde van dezelfde leeftijd als de belanghebbende aanspraak zou kunnen maken.

.../...

HOOFDSTUK IV. - DE HOGE RAAD DER PENSIOENEN VOOR ZELFSTANDIGE ARBEIDERS.

Artikel 14.-

§ 1. Bij het Ministerie van Middenstand wordt een Hoge Raad der pensioenen voor zelfstandige arbeiders opgericht.

De Raad is samengesteld uit twaalf leden, namelijk :

1° vier leden benoemd onder de candidaten voorgedragen door de organisaties van zelfstandige arbeiders, die aan de door de Koning gestelde voorwaarden beantwoorden om als de meest representatieve te worden aangemerkt ;

2° een lid gekozen onder de leidende personen van de Algemene Spaar- en Lijfrentekas ; een lid gekozen onder de leidende personen van de verzekeringsondernemingen bedoeld in artikel 7, 2° ; een lid gekozen onder de leidende personen van de pensioenkassen vermeld in artikel 7, 3° ; een actuaris gekozen onder de geaggregeerde leden van de Koninklijke Vereniging der Belgische actuarissen ;

3° vier leden, door de Minister van Middenstand afgevaardigd.

De leden van de Raad worden door de Koning op de voordracht van de Minister van Middenstand voor een termijn van zes jaar benoemd ; hun mandaat kan worden vernieuwd. Ingeval een lid komt te overlijden, ontslag geeft of ontslagen wordt, beëindigt het nieuwe lid het mandaat van zijn voorganger.

.../...

De voorzitter van de Raad wordt door de Koning benoemd onder de leden die door de Minister van Middenstand zijn afgevaardigd ; bij staking van stemmen is zijn stem beslissend (onder voorbehoud van de opmerking in het advies).

§ 2. De Hoge Raad heeft als taak advies te geven over :

1° het toestaan en het intrekken van de erkenning van de in artikel 7 genoemde verzekeringsinstellingen ;

2° de documenten, welke de verzekeringsinstellingen aan de Minister van Middenstand toezenden in verband met de verrichtingen die ressorteren onder het in artikel 7 bepaalde afzonderlijk beheer ;

3° de wijze van belegging der wiskundige reserves van deze verrichtingen ;

4° de verdeling der winsten uit deze verrichtingen ;

5° de vraagstukken in verband met de aanpassing der pensioenen aan de schommelingen van het indexcijfer der kleinhandelsprijzen , waarvan sprake is in de artikelen 6, 12 en 19 ;

6° alle vragen van algemene aard betreffende de uitvoering van deze wet, welke de Minister van Middenstand hem voorlegt.

De Koning kan de bevoegdheid van de Raad uitbreiden; hij regelt zijn organisatie en werkwijze.

.../...

HOOFDSTUK V. - SOLIDARITEITS- EN WAARBORGFONDS.

Afdeling 1. - Organisatie en opdracht.

Artikel 15.-

§ 1. Onder de benaming Solidariteits- en Waarborgfonds, wordt bij het Ministerie van Middenstand een openbare instelling met rechtspersoonlijkheid opgericht ; zij wordt beheerd door een raad van beheer en door een directeur-generaal die de beslissingen van de raad uitvoert.

De raad van beheer is samengesteld uit zes leden, namelijk :

1° een lid, gekozen onder de leden van de Hoge Raad van de middenstand ; een lid, gekozen onder de beheerders van het Economisch en Sociaal Instituut voor de middenstand; een lid, gekozen onder de leden van de Hoge Raad der pensioenen voor zelfstandige arbeiders;

2° drie leden, door de Minister van Middenstand afgevaardigd.

De leden van de raad van beheer worden door de Koning op voordracht van de Minister van Middenstand voor een termijn van zes jaar benoemd ; hun mandaat kan worden vernieuwd. Ingeval een lid komt te overlijden, ontslag geeft of ontslagen wordt, beëindigt het nieuwe lid het mandaat van zijn voorganger.

.../...

De voorzitter van de raad van beheer wordt door de Koning benoemd onder de leden die door de Minister van Middenstand zijn afgevaardigd ; bij staking van stemmen is zijn stem beslissend.

De directeur-generaal wordt, op voordracht van de Minister van Middenstand, buiten de leden van de raad van beheer benoemd door de Koning, die zijn wedde vaststelt.

§ 2. Het Fonds heeft namelijk als taak :

1° te beslissen over het toestaan, het behouden en het intrekken van kosteloze voordelen, onder voorbehoud van beroep vanwege de belanghebbenden bij de vrederechter binnen een maand te rekenen van de dag waarop hun van de beslissing schriftelijk kennis is gegeven ;

2° de rente-aanvullingen, de renteverhogingen en de uitkeringen waarvan onderscheidenlijk in de artikelen 4, 6 en 12 sprake is, uit te betalen.

3° ... (zie advies).

Met het oog op de financiering van zijn uitgaven, kan het Fonds onder de voorwaarden en op de wijze als de Koning zal vaststellen, leningen aangaan bij de in de artikelen 7 en 8 bedoelde instellingen, die er toe gehouden zijn leningen toe te staan tot een beloop van ten hoogste een derde van de wiskundige reserves verbonden aan de in artikel 3 omschreven renten. Het belegt en beheert de beschikbare fondsen.

De Koning kan de bevoegdheid van het Fonds uitbreiden ; hij regelt zijn organisatie en werkwijze.

.../...

Artikel 16.-

Om de vijf jaar maken actuarissen, die de raad van beheer aanwijst, een technisch plan van ontvangsten en uitgaven op.

Artikel 17.-

§ 1. De rente-aanvullingen, de renteverhogingen en de uitkeringen worden verleend wanneer de volgende voorwaarden vervuld zijn :

1° de gerechtigden moeten ten minste 65 jaar oud zijn ; deze leeftijd wordt voor de vrouwen en weduwen op 60 jaar gebracht ;

2° zij moeten in staat van behoefte verkeren ;

3° zij moeten werkelijk verblijf houden in België, in Belgisch-Kongo of in de gebieden van Ruanda-Urundi, onverminderd de bepalingen der internationale overeenkomsten ;

4° in het geval van een weduwe, moet haar huwelijk dagtekenen van ten minste een jaar vóór het overlijden van de echtgenoot. Het genot van de voordelen wordt geschorst ingeval de weduwe hertrouwt of in concubinaat leeft.

De rente-aanvullingen, de renteverhogingen en de uitkeringen worden aan onderdanen van vreemde landen niet toegekend, tenzij met hun land van herkomst een overeenkomst van wederkerigheid is gesloten.

§ 2. Alle verklaringen af te leggen tot het verkrijgen van de bij dit artikel bedoelde voordelen moeten gedaan worden overeenkomstig artikel 1 van het koninklijk besluit van 31 Mei 1933 betreffende de verklaringen

/

af te leggen in zake subsidies, vergoedingen en toelagen aller aard, die geheel of gedeeltelijk ten laste van de Staat zijn.

Artikel 18.-

De Koning bepaalt wat moet worden verstaan onder :

1° volledig jaar werkzaamheid ;

2° fictieve werkzaamheid gelijk te stellen met werkelijke werkzaamheid ;

3° staat van behoefte ;

4° werkelijk verblijf.

Afdeling 2 . - Geldmiddelen.

Artikel 19.-

Het Solidariteits- en Waarborgfonds wordt gestijfd :

1° gedurende de eerste 80 jaar :

a) door een jaarlijkse Rijkstoelage, vastgesteld op 750 millioen frank ; deze toelage wordt 20 jaar lang telkenjare met 25 millioen frank verhoogd ;

b) door een bijdrage ten laste van de personen, die krachtens artikel 2 verplicht zijn een pensioenfonds te hunnen behoeve te vestigen ; het bedrag hiervan is vastgesteld op 1.200 frank per jaar.

De betrokkenen, die voor het jaar voorafgaand aan dat waarin de bijdrage opeisbaar is, het bewijs leveren van netto-inkomsten welke belastbaar zijn op

.../...

grond van artikel 25, § 1, 1°, 2°,b, en 3, der samengeordende wetten betreffende de inkomstenbelastingen en onder de hierna opgegeven categorieën zijn begrepen, zijn slechts bijdrageplichtig voor een percentage van genoemde bijdrage; dit percentage is als volgt vastgesteld :

Belastbare netto-inkomsten	Percentage
van 35.000 frank tot minder dan 50.000 frank	25
van 50.000 frank tot minder dan 75.000 frank	50
van 75.000 frank tot minder dan 100.000 frank	75

Geen enkele bijdrage is verschuldigd door degenen, die geen belastbare inkomsten hebben of bewijzen dat hun inkomsten lager zijn dan 35.000 frank.

De Rijkstoelage en de bijdragen verschillen naar gelang van de schommelingen van het indexcijfer der kleinhandelsprijzen, volgens de in artikel 6 gestelde regel;

2° op doorlopende wijze :

a) door de speciale Rijkstoelagen gestort om de betalingen van de in artikel 6 bepaalde renteverhogingen mogelijk te maken ;

b) door de bijdragen, geïnd krachtens artikel 10 ;

c) door de bedragen, welke de Koning, bij toepassing van de artikelen 3, § 1, a, tweede lid, en 30,van deze wet, beschikbaar verklaart.

.../...

HOOFDSTUK VI. - GESCHILLEN.

Artikel 20.-

Wanneer de betrokkenen de stortingen, welke zij overeenkomstig de artikelen 3 en 8 voor het vestigen van een pensioenfonds verschuldigd zijn, niet binnen de door de Koning bepaalde termijn verrichten of de bijdragen, welke zij op grond van de artikelen 10 en 19, 1°, b, aan het Solidariteits- en Waarborgfonds verschuldigd zijn, niet betalen, worden deze bedragen door toedoen van de Minister van Middenstand desnoods voor het gerecht ingevorderd , zoals bepaald in artikel 21; in zodanig geval is het vonnis uitvoerbaar bij voorraad, niettegenstaande hoger beroep of verzet.

Artikel 21.-

Voor de geschillen betreffende de uitvoering van deze wet is, ongeacht het bedrag van de eis, de vrederechter bevoegd, zelfs indien de verweerder handelaar is. De vrederechter doet in laatste aanleg uitspraak tot een waarde van 2.000 frank.

De territoriale bevoegdheid wordt bepaald door de woonplaats, of, bij ontstentenis van woonplaats in België, door de verblijfplaats van de betrokkene.

.../...

HOOFDSTUK VII. - STRAFMAATREGELEN.

Artikel 22.-

Met geldboete van 26 frank tot 100 frank worden gestraft de overtredingen van het bepaalde in artikel 2 van deze wet met betrekking tot de verplichting tot het vestigen van een pensioenfonds.

De Koning kan dezelfe straffen invoeren ten aanzien van overtredingen van het bepaalde in de ter uitvoering van deze wet genomen besluiten.

Artikel 23.-

De strafbepalingen van het koninklijk besluit van 31 Mei 1933 betreffende de verklaringen af te leggen in zake subsidies, vergoedingen en toelagen aller aard, die geheel of gedeeltelijk ten laste van de Staat zijn, zijn van toepassing op de in artikel 17, § 2, bedoelde verklaringen.

De hoven en rechtbanken kunnen bovendien voor een periode van 1 tot 6 maanden vervallen verklaren van het recht op de kosteloze voordelen ten bezware van het Solidariteits- en Waarborgfonds; in geval van herhaling , kan de duur van deze vervallenverklaring op twaalf maanden worden gebracht.

.../...

Artikel 24.-

Alle bepalingen van boek I van het Strafwetboek, zonder uitzondering van hoofdstuk VII en artikel 85, zijn op de bij deze wet bedoelde misdrijven toepasselijk.

Artikel 25.-

De in dit hoofdstuk gestelde strafmaatregelen mogen niet worden uitgesproken na verloop van twee jaar, te rekenen van de dag waarop het misdrijf is gepleegd ; zij mogen niet meer toegepast worden na verloop van twee jaar te rekenen van de dag waarop zij definitief zijn geworden.

HOOFDSTUK VIII.- ALGEMENE BEPALINGEN.

Artikel 26.-

§ 1. In het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten wordt in artikel 161 een 6° ingevoegd, luidend als volgt :

" 6° De akten en documenten opgemaakt voor de uitvoering van de wet betreffende het ouderdomspensioen van de zelfstandige arbeiders".

§ 2. In het Wetboek der successierechten wordt een artikel 55 bis ingevoegd, luidend als volgt :

.../...

"Artikel 55 bis.-

Van successierechten zijn vrijgesteld de renten, rente-aanvullingen, renteverhogingen en uitkeringen, aan weduwen betaald ter uitvoering van de wet betreffende het ouderdomspensioen van de zelfstandige arbeiders, alsook de hypothecaire schuldvorderingen op onroerende goederen, die bij toepassing van dezelfde wet voor het vestigen van een pensioenfonds zijn aangewend ".

§ 3. In het Wetboek der zegelrechten wordt in artikel 59, een 61° ingevoegd, luidend als volgt :

"61° Akten en documenten opgemaakt voor de uitvoering van de wet betreffende het ouderdomspensioen van de zelfstandige arbeiders ".

Artikel 27.-

Voor het afgeven van de in artikel 26 genoemde stukken mogen de openbare besturen geen enkele heffing als vergelding of anders eisen.

Artikel 28.-

De krachtens afdeling I van hoofdstuk II verrichte stortingen zijn vrijgesteld van de abonnementstaks, ingevoerd door artikel 30 van de wet van 30 augustus 1913, gewijzigd bij die van 2 januari 1926 ; zij worden evenals de in artikel 19, 1°, b, bepaalde bijdragen afgetrokken van de belastbare inkomsten der betrokkenen (zie advies).

.../...

Artikel 29.-

Het pensioenfonds is niet vatbaar voor afstand of voor beslag tot bij het overlijden van de betrokkene, of tot bij het overlijden van de weduwe naar gelang van het geval, behalve om in de artikelen 203, 205 en 214 van het Burgerlijk Wetboek aangegeven redenen, en ook het geval van terugvordering van het bedrag van onverschuldigde uitbetalingen.

De Koning bepaalt op welke wijze een rente, een rente-aanvulling, een renteverhoging of een uitkering uit hoofde van de man wordt toegestaan ten behoeve van de echtgenote die door haar man is verlaten, van de vrouw die in het uitsluitend nadeel van haar man de scheiding van tafel en bed of de echtscheiding heeft verkregen, of van de vrouw die bij toepassing van artikel 310 van het Burgerlijk Wetboek uit de echt is gescheiden (onder voorbehoud van de opmerking in het advies).

Artikel 30.-

Ingeval de gerechtigde op voordelen ten laste van het Solidariteits- en Waarborgfonds komt te overlijden, wordt de bestemming van de vervallen en niet uitgekeerde sommen door de Koning geregeld.

.../....

Artikel 31.-

De openbare besturen zijn verplicht aan de Minister van Middenstand de inlichtingen, welke hij voor de toepassing van deze wet nodig heeft, te verstrekken.

HOOFDSTUK IX. - OPHEFFINGS- EN OVERGANGSBEPALINGEN - INWERKINGTREDING.

Artikel 32.-

De wet van 11 Maart 1954, tot wijziging van de samengeordende wetten betreffende de verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom en vroegtijdige dood, wordt opgeheven ten aanzien van de personen op wie de tegenwoordige wet toepassing vindt.

Artikel 33.-

§ 1. In afwijking van artikel 2 beschikken de betrokkenen over zes maanden te rekenen van deze dag, om de in genoemd artikel voorgeschreven keuze te doen.

§ 2. In de gevallen waar de bepalingen van deze wet het advies van de Hoge Raad der pensioenen voor zelfstandige arbeiders voorschrijft, is dit advies eerst vanaf de installatie van de Raad vereist.

Artikel 34.-

Deze wet treedt in werking de dag waarop zij in het Belgisch Staatsblad is bekendgemaakt.

Le projet soumis au Conseil d'Etat tend à instituer un régime de pensions en faveur des travailleurs indépendants. Ce projet, qui ne contient que les principes fondamentaux de la législation, prévoit d'importantes mesures complémentaires dont la détermination est attribuée au Roi.

L'exposé des motifs souligne les grandes difficultés inhérentes à l'élaboration du projet; la difficulté des problèmes juridiques soulevés par le projet était tout aussi considérable.

La plupart de ces difficultés ont donné lieu à des amendements déposés par le Gouvernement, à la suite de conférences avec les fonctionnaires délégués; le présent avis se borne, dès lors, aux observations suivantes .

\+

\+ \+

L'article 1er détermine le champ d'application de la loi. Il répute travailleur indépendant toute personne qui exerce en Belgique une activité susceptible de produire des revenus atteints par la taxe professionnelle en vertu de l'article 25, § 1er, 1°, 2°, b, et 3°, des lois coordonnées relatives aux impôts sur les revenus.

Il est certes regrettable que le champ d'application de la loi dépende d'une notion fiscale en manière telle que toute modification dans le domaine

.../...

des revenus soumis à la taxe professionnelle pourra avoir d'importantes répercussions sur le champ d'application de la loi relative à la pension de vieillesse des travailleurs indépendants. Seule la difficulté de définir le travailleur indépendant,en ayant recours à un autre critère, a amené le Gouvernement à se référer à une notion de droit fiscal.

Le texte proposé répute travailleurs indépendants les personnes qui exercent en Belgique une activité susceptible de produire des revenus atteints par la taxe professionnelle en vertu de la législation déjà citée. Il importe, dès lors,peu que ces revenus donnent effectivement lieu au paiement de la taxe professionnelle. Ainsi, par exemple,lorsque les revenus d'un travailleur indépendant n'atteignent pas le minimum prévu par l'article 25, § 2, des lois coordonnées et échappent donc à la taxe professionnelle, et même dans l'hypothèse où l'activité d'un travailleur indépendant ne produit réellement aucun revenu, cette activité est néanmoins prise en considération pour soumettre le travailleur indépendant aux obligations de la loi.

L'article 4 du projet prévoit cependant pour les personnes ayant fait choix de l'assurance légale et justifiant de revenus nets imposables en vertu de l'article 25, § 1er, 1°, 2°, b, et 3°, des lois coordonnées, inférieurs au minimum fixé à l'article 4, la faculté de limiter leurs versements.

\+

\+ \+

.../...

Il ressort de l'article 2 qu'un choix doit être opéré entre les trois modes proposés de constitution d'un fonds de pension, dans un délai de trois mois.

Ce délai prend cours le jour où le travailleur indépendant exerce une activité susceptible de produire des revenus atteints par la taxe professionnelle en vertu de la législation visée.

La combinaison des dispositions des articles 1er et 2 implique ainsi que l'obligation de faire choix dans le délai fixé incombe à l'assujetti quel que soit le montant des revenus auxquels l'activité donnera lieu, ce montant ne pouvant d'ailleurs être fixé au moment où cette activité commence, ni au cours des trois mois suivants.

\+

\+ \+

Aux termes de l'article 3, l'assurance légale est celle par laquelle les assujettis se constituent au moyen des versements effectués conformément au tarif établi par le Roi, une rente annuelle, dont le montant est ensuite précisé. Dans le texte français,cette rente annuelle s'appelle "une rente annuelle de retraite"; le texte néerlandais parle d'une "jaarlijkse pensioenrente".

Le Conseil d'Etat propose une appellation uniforme: "rente annuelle de vieillesse" "jaarlijkse ouderdomsrente".

\+

\+ \+

.../...

Aux termes de l'article 6, alinéa 1er, les versements sont augmentés ou diminués proportionnellement à la hausse ou à la baisse de l'indice des prix de détail par rapport à son niveau au moment de l'entrée en vigueur de la loi, à la condition que cette hausse ou cette baisse atteigne au moins 5 p.c.; il en sera de même en cas de hausse ou de baisse ultérieure de l'indice d'au moins 5 p.c. par rapport au niveau qui a entraîné la modification précédente.

L'alinéa 2 de cet article dispose que le Ministre des Classes moyennes détermine,dans le courant du mois de janvier, le coefficient à appliquer aux versements afférents à l'année en cours. A cette fin, le Ministre tiendra compte de l'indice moyen de l'année précédente.

Il résulte de la combinaison de ces dispositions que l'indice des prix de détail, au moment de l'entrée en vigueur de la loi et dont il est question à l'alinéa 1er de l'article 6, sera l'indice moyen de l'année au cours de laquelle la loi est entrée en vigueur.

Pour éviter toute confusion sur ce point, il serait souhaitable d'expliciter l'alinéa 1er de l'article 6:

"Les versements sont augmentés ou diminués proportionnellemnt à la hausse ou à la baisse de l'indice moyen annuel des prix de détail par rapport à son niveau au moment de l'entrée en vigueur de la loi...".

\+

\+ \+

.../...

L'article 9 règle la manière dont l'assujetti qui préfère ne pas contracter l'assurance légale ni souscrire un contrat d'assurance sur la vie conformément à l'article 8, peut néanmoins se constituer un fonds de pension et satisfaire à l'obligation qui lui est imposée par l'article 2.

Le système qu'il prévoit semble procéder de l'idée que le but poursuivi par l'avant-projet, notamment d'assurer à l'assujetti, et le cas échéant à sa veuve, un revenu minimum à partir d'un âge déterminé et ce jusqu'à leur décès, est également atteint, dès lors qu'on a la certitude que pendant la même période l'assujetti ou sa veuve seront propriétaires d'un immeuble qui leur procurera un revenu pour le moins équivalent.

L'opération appelée à donner cette certitude et, dès lors, exigée de l'assujetti, peut, à la lumière des dispositions de l'article 9, s'analyser dans ses grandes lignes comme suit :

1° l'assujetti désigne un immeuble qui lui appartient en propriété et qui, répondant aux conditions à déterminer par le Roi, est censé pouvoir lui procurer le revenu requis;

2° de ce fait, il est réputé débiteur envers le Fonds de solidarité et de garantie d'un montant qui est à tout moment égal au capital constitutif des rentes qu'il se serait constituées ou qu'il aurait constituées en faveur de sa veuve, s'il avait effectué, à partir de la date de l'affectation de l'immeuble, les versements auxquels il aurait été tenu s'il avait contracté l'assurance légale.

Tant que cet immeuble ou un immeuble de même valeur, désigné ultérieurement, demeure la propriété de l'assujetti ou,le cas échéant,de sa veuve, la dette n'est pas exigible.

Elle s'éteint :

1°par le changement rétroactif du mode de constitution du fonds de pension ;

2°par le décès de l'assujetti ou de sa veuve,selon le cas.

Si le Fonds de solidarité et de garantie exige le paiement de sa créance, il doit prendre les dispositions nécessaires pour que les rentes correspondantes soient liquidées en temps voulu à l'assujetti ou à sa veuve, sauf lorsque l'assujetti n'ayant pas encore atteint l'âge de la pension cesse de remplir son obligation de se constituer un fonds de pension.

La créance du Fonds de solidarité et de garantie est garantie par une hypothèque légale sur l'immeuble affecté à la constitution du Fonds de pension.

L'article 9, §§ 1er et 2, comporte en outre une disposition relative au renouvellement d'office de l'inscription hypothécaire, de même que des dispositions qui autorisent l'assujetti ainsi que sa veuve à mettre fin à l'affectation de l'immeuble après avoir atteint l'âge de la pension en versant le montant de la dette à un organisme d'assurance , et qui prescrivent la consignation du montant de la dette, sous la responsabilité du notaire instrumentant, en cas d'aliénation de l'immeuble.

.../...

La façon dont ces règles sont formulées dans l'article 9, §§ 1er et 2, appelle les remarques ci-après :

1° le reproche principal qu'encourt le texte de l'avant-projet est que des dispositions concernant l'extinction de la dette envers le Fonds, les droits et les devoirs tant de l'assujetti et de sa veuve que du Fonds, la responsabilité du notaire et, partiellement même, la détermination du montant de la dette, font l'objet d'un paragraphe qui, à en juger par la phrase introductive, n'a d'autre objet que de régler la mainlevée totale ou partielle de l'inscription hypothécaire, et qu'ainsi le principal semble être subordonné à l'accessoire.

La logique commanderait de traiter en premier lieu de la naissance et du montant de la dette de l'assujetti envers le Fonds; puis des cas d'exigibilité de la dette et des opérations que l'assujetti, sa veuve , le Fonds et le notaire doivent ou peuvent effectuer dans cette éventualité; puis de l'extinction de l'obligation; ensuite seulement de l'hypothèque qui est accessoire par rapport à l'obligation , et enfin de l'inscription hypothécaire qui ne constitue qu'une formalité rendant l'hypothèque opposable aux tiers.

2° L'on ne voit guère pour quels motifs l'avant-projet attache une telle importance à la mainlevée de l'inscription hypothécaire.

En effet, la radiation et la réduction des inscriptions hypothécaires sont réglées par les articles 92 à 95 de la loi du 16 décembre 1851.

Il est superflu de prescrire à nouveau que l'inscription hypothécaire doit être radiée ou réduite en cas d'extinction totale ou partielle de l'obligation garantie.

.../...

En ne mentionnant que la mainlevée de l'inscription hypothécaire, l'on crée d'ailleurs à tort l'impression que la radiation et la réduction ne pourront avoir lieu qu'à la requête du Fonds et ne sauraient être ordonnées par le tribunal s'il y avait contestation à leur sujet.

Dès lors que l'avant-projet détermine de manière précise quand et dans quelle mesure l'obligation s'éteint, toutes les dispositions relatives à la mainlevée, la radiation et la réduction de l'inscription hypothécaire peuvent être omises.

3° Le § 1er contient notamment la disposition suivante :

"Le montant de la dette est égal à tout moment au capital constitutif des rentes que l'assujetti aurait dû se constituer depuis le jour de l'affectation en vertu de l'article 3, avec application éventuelle de l'article 6; dans ce cas, le capital est à multiplier par un coefficient résultant de la différence entre les indices moyens déterminés par le Ministre des Classes moyennes pour les années précédant celle de l'application et celle de l'affectation".

D'une part, il est dit sans autre précision que le montant de la dette est égal au capital constitutif des rentes que l'assujetti aurait dû se constituer, avec application éventuelle de l'article 6. D'autre part, la phrase finale de ce texte implique que chaque fois que l'indice moyen accuse une hausse ou une baisse d'au moins 5 p.c., le capital constitutif auquel correspond la dette s'établit, par rapport au capital constitutif des rentes qui correspondent aux versements à effectuer au moment de l'affectation, à un pourcentage identique

.../...

à celui que représente l'indice moyen de l'année précédente par rapport à l'indice moyen de l'année précédant l'affectation.

Il y a contradiction entre ces deux modes de calcul du montant de la dette.

En effet, la seconde adaptation diffère du système des augmentations et diminutions de versements prévu à l'article 6.

4° Etant donné que l'assujetti qui affecte un immeuble à la constitution de son fonds de pension ne tombe pas sous l'application de l'article 3, c'est à tort que le texte reproduit ci-dessus parle de "rentes que l'assujetti aurait dû se constituer ... en vertu de l'article 3".

Il s'agit en réalité de rentes que l'assujetti se serait constituées en effectuant les versements qu'il aurait été tenu de faire en vertu de l'article 3, s'il avait contracté l'assurance légale.

5° C'est dans cette même disposition et non ailleurs qu'il importe de préciser qu'aussi longtemps que l'épouse ou la veuve n'a pas atteint l'âge fixé pour l'entrée en jouissance de la rente, sauf le cas de cessation de l'activité professionnelle, la dette n'est à aucun moment inférieure au capital requis à ce moment pour constituer la rente de veuve fixée en application de l'article 3 et éventuellement en proportion de l'indice.

.../...

6° D'après le même § 1er, "la créance du Fonds est garantie par une hypothèque légale, et ce pour le montant total du capital constitutif à l'âge de la retraite des rentes déterminées comme ci-dessus".

Dès lors que le montant de la créance est déterminé avec exactitude, l'on peut se borner à prévoir que la créance est garantie par une hypothèque légale sur l'immeuble affecté.

Il serait utile cependant de préciser que le Fonds prend une inscription hypothécaire à concurrence de ce montant.

Il convient de remarquer à ce propos que le montant à concurrence duquel l'inscription pourra être prise ne pourra être supérieur à celui qui correspond à l'indice applicable à ce moment, à moins qu'une disposition expresse n'autorise le relèvement forfaitaire de ce montant en prévision de hausses éventuelles de l'indice.

7° Aux termes du § 2, 2°, la mainlevée de l'inscription hypothécaire est accordée "en cas de report de l'inscription sur un autre immeuble ou de changement du mode de constitution du fonds de pension avec effet rétroactif au jour de l'affectation, ce qui éteint la dette existant à ce moment".

Telle qu'elle est rédigée, cette disposition ne fait pas ressortir que la dette existante ne s'éteint que dans le second cas seulement. Dans le premier cas, en effet, la dette subsiste; la situation ne se trouve modifiée qu'en ce qui concerne l'immeuble grevé par l'hypothèque.

.../...

8° L'alinéa 2 du § 2, 2°, est conçu comme suit :

"Par dérogation à l'article 2, dernier alinéa, l'assujetti ayant atteint l'âge de la retraite et la veuve peuvent changer de mode de constitution de leur fonds de pension; dans ce cas, le montant de la dette, compte tenu de l'application éventuelle de l'article 3, a, alinéa 3, doit être versé auprès d'un des organismes d'assurances mentionnés à l'article 8, au choix du bénéficiaire".

Dès que l'assujetti atteint l'âge de la pension, son fonds de pension est constitué; il en est de même, dès le décès de l'assujetti, du fonds de pension de la veuve. On ne peut donc qualifier un changement ultérieur du fonds de pension de changement du mode de constitution de celui-ci.

Il s'ensuit qu'il n'y a pas lieu de représenter l'article 2, § 2, dernier alinéa, comme une disposition à laquelle on déroge, car cette disposition ne concerne manifestement que la modification du choix du mode de constitution du fonds de pension et demeure, dès lors, étrangère au changement du fonds de pension déjà constitué, dont il est question ici.

La règle qui doit être énoncée ici est que l'assujetti ayant atteint l'âge de la pension, de même que la veuve, peuvent mettre fin à l'affectation de l'immeuble, en versant le montant de la dette à un des organismes d'assurances visés ci-dessus.

.../...

Il convient cependant de ne pas donner l'impression, comme le fait le texte néerlandais du projet, que l'assujetti ou la veuve peuvent effectuer le versement à leur choix, alors qu'on n'entend leur abandonner que le choix de l'organisme assureur.

9° Il est malaisé de dégager le sens précis de l'expression "compte tenu de l'application éventuelle de l'article 3, a, alinéa 3", qui se trouve employée dans la même disposition.

En vertu de cette disposition, le Roi détermine la destination du capital représentant le prix de la rente de survie, lorsque l'assujetti est célibataire, veuf ou divorcé au moment de l'entrée en jouissance de son fonds de pension ou à son décès.

D'autre part, il ressort de l'article 19, § 2, c, que le Roi peut attribuer ce capital, en tout ou en partie, au Fonds de solidarité et de garantie.

Le Roi aura-t-il, à l'égard des assujettis qui se seront constitué leur fonds de pension conformément à l'article 9, les mêmes pouvoirs qu'à l'égard des personnes qui auront contracté l'assurance légale, ou bien les règles édictées en vertu de l'article 3, a, alinéa 3, seront-elles de plein droit applicables au cas visé ?

Quoiqu'il en soit, ce texte donne l'impression qu'on a perdu de vue la différence foncière entre les deux situations, celle de l'assuré légal et celle dans

.../...

laquelle se trouve l'assujetti qui a affecté un immeuble en vue de la constitution d'un fonds de pension.

Dans le premier cas, le capital ayant été constitué par des versements effectifs, il n'y a aucune raison d'abandonner à l'organisme d'assurances la partie du capital qui représente le prix de la rente de survie.

Dans le second cas, la dette envers le Fonds de solidarité et de garantie, qui correspond au capital de la rente de vieillesse et de survie, n'est, tout bien considéré, qu'une fiction légale dont la seule raison d'être est d'empêcher que l'existence du fonds de pension puisse être compromise au cas où l'immeuble affecté sortirait du patrimoine de l'assujetti ou de sa veuve.

L'on ne voit, dès lors, pas pourquoi l'assujetti, célibataire, veuf ou divorcé, qui, ayant atteint l'âge de la pension, veut mettre fin à l'affectation de son immeuble, se verrait imposer une autre obligation que celle de verser le capital qui doit lui assurer, à ce moment, la rente de vieillesse fixée conformément à l'article 3.

10° Les remarques formulées sub 9° s'appliquent également à la disposition finale du § 2, 3°, qui prévoit que, dans le cas où l'assujetti ayant atteint l'âge de la pension aliène l'immeuble affecté, il y a lieu de "tenir compte de l'application éventuelle de l'article 3, a, alinéa 3".

+

+ +

.../...

Le § 3 de l'article 9 dispose que "sur demande justifiée de la veuve, le Fonds de solidarité et de garantie peut moyennant mainlevée de l'inscription, requérir des ayants droit de l'assujetti décédé, propriétaires ou co-propriétaires de l'immeuble, le versement du montant de la dette, auprès d'un des organismes visés à l'article 8, au choix de la bénéficiaire, ou, à défaut de ce choix, auprès de la Caisse générale d'épargne et de retraite".

Cette disposition entend établir des règles pour le cas où la veuve ne recueille pas en son entier l'immeuble affecté dans la communauté ou dans la succession de son mari; elle semble également impliquer que le fonds de pension de la veuve doit toujours être considéré comme une dette de la succession envers la veuve.

Quant au premier point, il y a lieu de considérer que le but poursuivi par le projet est atteint lorsque la veuve obtient, seule ou en indivis, la propriété ou l'usufruit de l'immeuble affecté, à condition qu'en cas d'indivision, sa part soit suffisante. Lorsque l'immeuble affecté n'est pas recueilli par la veuve, ou qu'elle n'en obtient qu'une part indivise insuffisante, ce but n'est pas réalisé, bien que l'immeuble continue à être grevé d'une hypothèque en garantie d'une créance du Fonds de solidarité et de garantie. Dans ce cas, la veuve ne jouira du revenu qu'on a voulu lui assurer, que lorsque le Fonds aura exigé le paiement de sa créance et aura versé le montant de celle-ci pour le compte de la veuve

.../...

à l'organisme d'assurances, sous cette seule réserve que, si l'immeuble est resté en indivision, ce versement ne doit pas être effectué avant que la veuve ait atteint l'âge de la pension.

Il en résulte que dans ces cas, sous la réserve exprimée ci-dessus, la situation ne sera pas essentiellement différente de ce qu'elle serait si la veuve aliénait l'immeuble affecté, de sorte qu'on n'aperçoit pas pourquoi dans ces cas également la créance du Fonds de solidarité et de garantie ne serait pas exigible de plein droit.

Quant au second point, le Conseil d'Etat estime que la règle, d'après laquelle la succession de l'époux décédé est toujours réputée débitrice envers la veuve de la valeur du fonds de pension de celle-ci, est trop importante et s'écarte trop du droit commun pour qu'on puisse s'abstenir de la formuler de manière expresse.

Il convient, en effet, de ne pas perdre de vue, d'une part, que hormis le cas où la créance du Fonds de solidarité et de garantie est devenue exigible, le fonds de pension de la veuve constitué conformément à l'article 9 se trouve nécessairement en nature dans la communauté ou dans la succession du mari, d'autre part, que lorsqu'un époux a conclu une assurance sur la vie au profit du survivant, les primes payées sont, d'après le droit commun, considérées comme une donation indirecte soumise à l'application des règles relatives à la réduction des donations.

L'article 14 dispose que le Conseil supérieur des pensions pour travailleurs indépendants est composé notamment de quatre membres nommés parmi les "candidats présentés par les organisations de travailleurs indépendants...". Le Roi se trouvera dans l'impossibilité de faire son choix si les organisations de travailleurs indépendants ne présentent que quatre candidats.

Il serait,dès lors,souhaitable de prévoir la présentation d'une liste double de candidats.

\+

\+ \+

L'article 15, § 2, 3°,qui détermine la mission du Fonds de solidarité en rapport avec l'article 9 du projet, devra éventuellement être remanié à la suite des modifications que le Gouvernement estimerait devoir apporter à cet article.

L'article 28 dispose que les versements effectués en vertu de la section 1ère du chapitre II sont exempts de la taxe d'abonnement établie par l'article 30 de la loi du 30 août 1913. Ces versements sont en outre déduits des revenus imposables des assujettis, de même que les cotisations prévues à l'article 19, 1°, b.

Ces dispositions devraient être insérées, en partie dans l'article 176, 2, du Code des taxes assimilées au timbre en ce qui concerne l'exemption de la taxe d'abonnement, et en partie dans l'article 30 bis, 3°, des lois coordonnées relatives aux impôts sur les revenus.

\+

\+ \+

.../...

Selon l'article 5, le fonds de pension ne peut être ni racheté, ni être donné en nantissement, ni faire l'objet d'une avance.

L'article 29 dispose en outre que le "fonds de pension" est incessible et insaisissable jusqu'au décès de l'assujetti ou jusqu'au décès de la veuve, sauf pour les causes énoncées aux articles 203, 205 et 214 du Code civil, ainsi que le cas de récupération du montant des paiements indus.

La question se pose ici de savoir si l'intention du Gouvernement n'a pas été de disposer à l'article 29 que les rentes, les compléments de rente, les majorations de rentes et les allocations, payés en exécution de cette loi, - et non le fonds de pension - sont incessibles ou insaisissables.

\+

\+ \+

Compte tenu de ces observations, le Conseil d'Etat propose le texte ci-après qui contient également un certain nombre de modifications de forme ne nécessitant aucun commentaire :

.../...

PROJET DE LOI RELATIF A LA PENSION DE VIEILLESSE DES TRAVAILLEURS INDEPENDANTS.

BAUDOUIN, Roi des Belges,
A tous, présents et à venir, SALUT.

Sur la proposition de Notre Ministre des Classes moyennes et de l'avis de Nos Ministres qui en ont délibéré en conseil,

NOUS AVONS ARRETE ET ARRETONS :

Notre Ministre des Classes moyennes est chargé de présenter en Notre nom aux Chambres législatives le projet de loi dont la teneur suit :

CHAPITRE Ier.- DU CHAMP D'APPLICATION.

Article 1er.-

La présente loi s'applique aux travailleurs indépendants et aux aidants.

Est réputée "travailleur indépendant" toute personne qui exerce en Belgique une activité susceptible de produire des revenus atteints par la taxe professionnelle en vertu de l'article 25, § 1er, 1°, 2°, b, et 3°, des lois coordonnées relatives aux impôts sur les revenus.

.../...

Est réputée "aidant" toute personne, à l'exclusion de l'épouse, qui assiste ou supplée un travailleur indépendant dans l'exercice de sa profession et qui bénéficie de ce fait de revenus propres, sans être liée envers lui par un contrat de louage de service.

Toutefois, ne sont pas considérés comme des activités prévues aux alinéas 2 et 3 :

1° l'activité en raison de laquelle la personne qui l'exerce est assujettie à la sécurité sociale;

2° l'exercice d'un mandat public ou d'un mandat d'administrateur ou de commissaire d'établissements publics ou d'un établissement d'utilité publique.

CHAPITRE II. - DU FONDS DE PENSION .

Article 2.-

§ 1er. Tout travailleur indépendant ou aidant, qui n'a pas atteint l'âge de 65 ans révolus, ou, s'il s'agit d'une femme, l'âge de 60 ans révolus, est tenu au plus tôt à partir de son vingtième anniversaire, de se constituer un fonds de pension soit en recourant à l'assurance légale prévue aux articles 3 à 7, soit en souscrivant un contrat d'assurance sur la vie dans les conditions prévues à l'article 8, soit en affectant un immeuble bâti à la constitution de ce fonds.

§ 2. L'assujetti choisit librement le mode de constitution et, éventuellement, l'organisme d'assurance. Il est tenu d'exercer ce choix dans un délai de trois

.../...

mois prenant cours au moment où commence l'exercice d'une activité prévue à l'article 1er, alinéas 2 et 3.

Ce choix peut être modifié suivant les modalités déterminées par le Roi.

Section 1ère. - De l'assurance légale.

Article 3.-

§ 1er. L'assurance légale est celle par laquelle les assujettis se constituent au moyen de versements effectués conformément aux tarifs établis par le Roi et dans le cas d'une carrière complète débutant au plus tard à l'âge de 25 ans :

a) pour les assujettis du sexe masculin :

une rente annuelle de retraite à 65 ans s'élevant à 18.000 francs, réversible sur la tête de l'épouse et ce pour la moitié si la bénéficiaire est du même âge que son mari; en cas de décès du mari avant l'âge de 65 ans, une rente annuelle de survie au profit de la veuve à 60 ans, s'élevant à 9.000 francs si la bénéficiaire est du même âge que son mari (sous réserve de la remarque dans l'avis).

Si les époux sont d'âges différents, le montant de la rente à laquelle la veuve peut prétendre est, selon le cas, augmenté ou diminué dans la mesure et suivant les modalités déterminées par le Roi. Celui-ci peut autoriser l'entrée en

jouissance de la rente de survie avant que la bénéficiaire ait atteint l'âge de 60 ans, à condition que cette rente atteigne 9.000 francs au moins.

Le Roi détermine également la destination du capital représentant le prix de la rente de survie si l'assujetti est célibataire, veuf ou divorcé au moment de l'entrée en jouissance de sa rente de retraite ou à son décès;

b) pour les assujettis du sexe féminin, une rente annuelle de retraite à 60 ans s'élevant à 12.000 francs.

§ 2. En cas d'affiliation à l'assurance légale après l'âge de 25 ans, les rentes à constituer sont égales à autant de fois 1/45e pour les hommes et 1/40e pour les femmes des montants déterminés au § 1er qu'il reste d'années à courir jusqu'à l'âge de la retraite; toutefois, le versement annuel ne peut pas être inférieur à celui auquel est astreint l'assujetti qui s'affilie à l'âge de 25 ans.

Article 4.-

Les assujettis qui justifient, pour l'année précédant celle où le versement est exigible, de revenus nets imposables en vertu de l'article 25, § 1er, 1°, 2°, b, et 3°, des lois coordonnées relatives aux impôts sur les revenus, compris dans les

.../...

catégories mentionnées ci-après, peuvent, quel que soit leur âge au moment de leur affiliation, limiter leurs versements à un pourcentage du versement à effectuer par l'assujetti affilié à l'âge de 25 ans en vue de la constitution de la rente prévue à l'article 3, § 1er. Ce pourcentage est fixé comme suit :

Revenus nets imposables	Pourcentage
0 à moins de 15.000 francs	25
15.000 " 25.000 "	50
25.000 " 35.000 "	75
35.000 " 50.000 "	100 .

Lorsque, à raison de leur âge au moment de l'affiliation, les assujettis doivent, en vertu de l'article 3, effectuer des versements supérieurs à ceux qui sont prévus pour l'assujetti qui s'affilie à l'âge de 25 ans, ils peuvent, en outre, si leurs revenus nets imposables sont compris entre 50.000 francs et 75.000 francs ou entre 75.000 francs et 100.000 francs, limiter leurs versements à 125 p.c. ou 150 p.c. du versement à effectuer par un assujetti qui s'affilie à l'âge de 25 ans.

Les bénéficiaires des rentes constituées au moyen de ces versements réduits pourront éventuellement jouir de compléments de rentes à la charge du Fonds de solidarité et de garantie, dans les conditions fixées par le Roi, après avis du Conseil supérieur des pensions pour travailleurs indépendants.

.../...

Article 5.-

Le fonds de pension constitué conformément à la présente section ne peut être ni racheté, ni être donné en nantissement, ni faire l'objet d'une avance.

Article 6.-

Les versements sont augmentés ou diminués proportionnellement à la hausse ou à la baisse de l'indice des prix de détail par rapport à son niveau au moment de l'entrée en vigueur de la loi, à la condition que cette hausse ou cette baisse atteigne au moins 5 p.c. ; il en sera de même en cas de hausses ou de baisses ultérieures de l'indice d'au moins 5 p.c. par rapport au niveau qui a entraîné la modification précédente.

Le Ministre des Classes moyennes détermine, dans le courant du mois de janvier, compte tenu de l'indice moyen de l'année précédente, le coefficient à appliquer aux versements afférents à l'année en cours.

Les augmentations ou diminutions de rentes sont calculées en fonction de l'âge atteint par l'assujetti au moment des adaptations. Des majorations de rentes pourront être accordées à la charge du Fonds de solidarité et de garantie, aux conditions prévues à l'article 17.

Les modalités d'application du présent article sont déterminées par le Roi après avis

.../...

du Conseil supérieur des pensions pour travailleurs indépendants (sous réserve de la remarque formulée dans l'avis).

Article 7.-

L'assurance légale prévue par la présente section peut uniquement être souscrite auprès :

1° de la Caisse générale d'épargne et de retraite;

2° des organismes autorisés en vertu de la loi du 25 juin 1930 relative au contrôle des entreprises d'assurances sur la vie;

3° des caisses professionnelles ou interprofessionnelles de pension pour travailleurs indépendants, spécialement créées aux fins de l'exécution de la présente section.

Le Roi fixe les conditions d'octroi et de retrait de l'agréation des organismes mentionnés aux 2° et 3°.

Les organismes mentionnés au présent article établissent, sous le contrôle du Ministre des Classes moyennes, une gestion distincte pour les opérations définies à la présente section. A cet effet, ils tiennent une comptabilité spéciale et constituent des réserves mathématiques distinctes, calculées suivant les bases déterminées par le Roi.

.../...

Section 2. Des contrats d'assurances sur la vie.

Article 8.-

Les assujettis peuvent satisfaire à l'obligation imposée par l'article 2 en souscrivant un contrat d'assurance sur la vie, à leur choix, auprès d'un organisme autorisé en vertu de la loi du 25 juin 1930 sur le contrôle des entreprises d'assurances sur la vie ou auprès de la Caisse générale d'épargne et de retraite. Ce contrat doit toutefois :

1° assurer tant à l'assujetti qu'à sa veuve, au moins les rentes qui doivent être constituées en vertu de l'article 3;

2° en cas de cessation d'activité professionnelle, constituer des rentes s'élevant, par année d'assurance, à 1/45e ou à 1/40e, suivant le sexe, des montants maximums fixés à l'article 3.

Les articles 5 et 6 sont applicables à ces contrats d'assurances sur la vie à concurrence des rentes minimums exigées.

Section 3 . - Des immeubles.

Article 9.- (voir avis).

.../...

Section 4. - Du défaut de constitution d'un fonds de pension.

Article 10.-

Les assujettis qui, sur réquisition du Ministre des Classes moyennes, ne justifient pas de la constitution d'un fonds de pension conformément aux sections 1, 2 ou 3 du présent chapitre sont tenus de verser au Fonds de solidarité et de garantie des cotisations dont le montant est égal à celui des versements requis en exécution de l'article 3.

Les assujettis mentionnés au présent article peuvent, sous les conditions déterminées par l'article 17, bénéficier d'allocations à la charge du Fonds de solidarité et de garantie. Ces allocations, ajoutées aux rentes que les intéressés se seraient constituées au moyen de leurs cotisations, ne peuvent dépasser les rentes qu'ils auraient constituées s'ils avaient effectué tous les versements requis en exécution de l'article 3.

CHAPITRE III.- DU REGIME TRANSITOIRE.

Article 11.-

Peuvent bénéficier des avantages prévus par le présent chapitre :

1° les travailleurs indépendants et les aidants, nés avant le 1er janvier 1920, ainsi que leurs veuves;

.../...

2° les veuves de travailleurs indépendants et d'aidants, nés avant le 1er janvier 1920 et décédés avant l'entrée en vigueur de la loi.

La preuve de la qualité de travailleur indépendant ou d'aidant peut être faite par toutes voies de droit, témoins exceptés.

Article 12.-

Les bénéficiaires définis à l'article 11 obtiennent, à la charge du Fonds de solidarité et de garantie, des allocations annuelles gratuites fixées au maximum à 18.000 francs pour les hommes mariés, à 9.000 francs pour les veuves et à 12.000 francs pour les autres personnes, dites "isolées".

Ces montants varient proportionnellement à l'évolution de l'indice des prix de détail suivant la règle établie à l'article 6.

Article 13.-

§ 1er. L'allocation gratuite est égale à autant de fois 1/45e pour les hommes et 1/40e pour les femmes, des montants fixés à l'article 12 que le bénéficiaire ou le mari décédé a compté, avant l'entrée en vigueur de la présente loi, d'années complètes d'activité réelle ou fictive après son 35e anniversaire et avant 65 ou 60 ans suivant le sexe, en tant que travailleur indépendant ou aidant.

.../...

Il est ajouté, en ce qui concerne les bénéficiaires visés au 1° de l'article 11, 1/45e ou 1/40e des montants par année d'âge au delà de 65 ou 60 ans que comptait l'intéressé lors de l'entrée en vigueur de la présente loi et, en ce qui concerne les personnes définies au 2° du même article, 1/45e par année d'âge au delà de 65 ans que comptait le mari à son décès. Cette mesure ne s'applique toutefois qu'en proportion des années complètes pour lesquelles est fournie la preuve, dans le chef du bénéficiaire ou du mari décédé, de la qualité de travailleur indépendant ou d'aidant après son 35e anniversaire et avant 65 ou 60 ans.

Il est également ajouté 1/45e ou 1/40e de ces montants par versement annuel légal effectué au cours de la carrière professionnelle de travailleur indépendant ou d'aidant, après le 20e anniversaire de l'intéressé et avant l'entrée en vigueur de la présente loi, à titre d'assuré libre en exécution des lois coordonnées relatives à l'assurance en vue de la vieillesse et du décès prématuré ou à titre d'assujetti en exécution de la loi du 11 mars 1954; il est tenu compte au maximum de 15 versements. Les personnes nées entre le 1er janvier 1920 inclus et le 1er janvier 1930 exclu peuvent bénéficier des allocations supplémentaires prévues par le présent alinéa.

§ 2. Si deux conjoints ont droit chacun à une allocation à titre personnel, l'allocation totale ne peut excéder la somme des allocations auxquelles pourraient prétendre deux bénéficiaires isolés de même âge que les intéressés.

.../...

L'allocation de la veuve qui a été unie par des mariages successifs à des travailleurs indépendants ou aidants est calculée en tenant compte des carrières des maris défunts; en cas de cumul des carrières pendant un certain nombre d'années, ce nombre n'est compté qu'une fois.

Si la bénéficiaire d'une rente de veuve a droit en même temps à une allocation à titre personnel, l'allocation totale ne peut excéder l'allocation à laquelle pourrait prétendre un bénéficiaire isolé de même âge que l'intéressée.

CHAPITRE IV.- DU CONSEIL SUPERIEUR DES PENSIONS POUR TRAVAILLEURS INDEPENDANTS.

Article 14.-

§ 1er. Il est institué auprès du Ministère des Classes moyennes un Conseil supérieur des pensions pour travailleurs indépendants.

Le Conseil est composé de douze membres, à savoir :

1° de quatre membres nommés parmi les candidats présentés par les organisations de travailleurs indépendants répondant aux conditions fixées par le Roi pour être réputées les plus représentatives;

.../...

2° d'un membre choisi parmi les personnalités dirigeantes de la Caisse générale d'épargne et de retraite; d'un membre choisi parmi les personnalités dirigeantes des entreprises d'assurances visées à l'article 7, 2°; d'un membre choisi parmi les personnalités dirigeantes des caisses de pension visées à l'article 7, 3°; d'un actuaire choisi parmi les membres agrégés de l'Association royale des actuaires belges;

3° de quatre membres délégués par le Ministre des Classes moyennes.

Les membres du Conseil sont nommés par le Roi sur proposition du Ministre des Classes moyennes pour un terme de six ans; leur mandat est renouvelable. En cas de décès, de démission ou de révocation d'un membre, le nouveau membre achève le mandat de celui qu'il remplace.

Le président du Conseil est nommé par le Roi, parmi les membres délégués par le Ministre des Classes moyennes; sa voix est prépondérante en cas de partage des voix (sous réserve de la remarque formulée dans l'avis).

§ 2. Le Conseil a pour mission de donner son avis sur :

1° l'agréation et la révocation d'agréation des organismes d'assurances mentionnés à l'article 7;

2° les documents transmis par les organismes d'assurances au Ministre des Classes moyennes en ce qui concerne les opérations faisant partie de la gestion distincte prévue à l'article 7;

.../...

3° le mode d'investissement des réserves mathématiques de ces opérations;

4° les répartitions des bénéfices résultant de ces mêmes opérations;

5° les problèmes qui se posent lors des adaptations aux variations de l'indice des prix de détail prévues aux articles 6, 12 et 19;

6° toutes les questions d'ordre général relatives à l'exécution de la présente loi qui lui sont soumises par le Ministre des Classes moyennes.

Le Roi peut étendre la compétence du Conseil; il en règle l'organisation et le fonctionnement.

CHAPITRE V.- DU FONDS DE SOLIDARITE ET DE GARANTIE.

Section 1ère.- Organisation et attributions.

Article 15.-

§ 1er. Il est institué auprès du Ministère des Classes moyennes un établissement public jouissant de la personnalité civile, dénommé "Fonds de solidarité et de garantie"; il est géré par un conseil d'administration et par un directeur général qui exécute les décisions du conseil.

.../...

Le conseil d'administration est composé de six membres, à savoir :

1° d'un membre choisi parmi les membres du Conseil supérieur des classes moyennes; d'un membre choisi parmi les administrateurs de l'Institut d'étude économique et sociale des classes moyennes; d'un membre choisi parmi les membres du Conseil supérieur des pensions pour travailleurs indépendants;

2° de trois membres délégués par le Ministre des Classes moyennes.

Les membres du conseil d'administration sont nommés par le Roi sur proposition du Ministre des Classes moyennes pour un terme de six ans; leur mandat est renouvelable. En cas de décès, de démission ou de révocation d'un membre, le nouveau membre achève le mandat de celui qu'il remplace.

Le président du conseil d'administration est nommé par le Roi, parmi les membres délégués par le Ministre des Classes moyennes; sa voix est prépondérante en cas de partage des voix.

Le directeur général est nommé, sur proposition du Ministre des Classes moyennes, et en dehors des membres du conseil d'administration, par le Roi qui fixe son traitement.

§ 2. Le Fonds a notamment pour mission :

.../...

1° de décider de l'octroi, du maintien et du retrait des avantages gratuits, sous réserve des recours des intéressés devant le juge de paix dans le délai d'un mois à dater du jour de la notification qui leur est faite de la décision.

2° de payer les compléments de rentes, les majorations de rentes et les allocations, prévus respectivement aux articles 4, 6 et 12.

3° ... (voir avis).

En vue de financer ses dépenses, le Fonds peut contracter des emprunts, sous les conditions et modalités qui seront déterminées par le Roi, auprès des organismes visés aux articles 7 et 8, qui sont tenus d'accorder au maximum des prêts jusqu'à concurrence du tiers des réserves mathématiques relatives aux rentes définies à l'article 3. Il place et gère les fonds disponibles.

Le Roi peut étendre la compétence du Fonds, il en règle l'organisation et le fonctionnement.

Article 16.-

Il est établi tous les cinq ans un plan technique des recettes et des dépenses par les soins d'actuaires désignés par le conseil d'administration.

.../...

Article 17.-

§ 1er. Les compléments de rentes, les majorations de rentes et les allocations sont accordés aux conditions suivantes :

1° les bénéficiaires doivent être âgés de 65 ans au moins; cet âge est ramené à 60 ans pour les femmes et les veuves;

2° ils doivent se trouver en état de besoin;

3° ils doivent résider effectivement en Belgique, au Congo belge ou dans les territoires du Ruanda-Urundi, sans préjudice des dispositions des conventions internationales;

4° s'il s'agit d'une veuve, son mariage doit avoir été contracté au moins un an avant le décès du mari. En cas de remariage ou de concubinage, le bénéfice des avantages est suspendu.

Les compléments de rentes, les majorations de rentes et les allocations ne sont pas accordés aux ressortissants des pays étrangers, sauf s'il a été conclu une convention de réciprocité avec leur pays d'origine.

§ 2. Toutes les déclarations à faire en vue de l'obtention des prestations prévues par le présent article doivent être faites conformément à l'article 1er de l'arrêté royal du 31 mai 1933 concernant les déclarations à faire en matière de subventions, indemnités et allocations de toute nature qui sont, en tout ou en partie, à la charge de l'Etat.

.../...

Article 18.-

Le Roi détermine ce qu'il faut entendre par :

1° année complète d'activité;

2° activité fictive assimilable à une activité réelle;

3° état de besoin;

4° résidence effective.

Section 2. - Du financement.

Article 19.-

Le Fonds de solidarité et de garantie est alimenté :

1° pendant les 80 premières années :

a. par une contribution annuelle de l'Etat fixée à 750 millions de francs; celle-ci est augmentée de 25 millions de francs d'année en année pendant 20 ans;

b. par une cotisation à la charge des personnes qui sont tenues, en vertu de l'article 2, de se constituer un fonds de pension; le montant en est fixé à 1.200 francs l'an.

Les assujettis qui justifient, pour l'année précédant celle où la cotisation est exigible, de revenus nets imposables en vertu de l'article 25, § 1er, 1°, 2°, b, 3°, des lois coordonnées relatives aux impôts sur les revenus, compris dans les catégories mentionnées ci-après, ne sont redevables que d'une cotisation réduite à un pourcentage de la cotisation précitée; ce pourcentage est fixé comme suit :

Revenus nets imposables :	Pourcentage :
de 35.000 francs à moins de 50.000 francs	25
de 50.000 francs à moins de 75.000 francs	50
de 75.000 francs à moins de 100.000 francs	75.

Aucune cotisation n'est due par les personnes qui n'ont pas de revenus imposables ou qui justifient de revenus inférieurs à 35.000 francs.

La contribution de l'Etat et les cotisations varient proportionnellement à l'évolution de l'indice des prix de détail, suivant la règle établie à l'article 6;

2° à titre permanent :

a. par les contributions spéciales de l'Etat versées en vue de permettre le paiement des majorations de rentes prévues à l'article 6;

b. par les cotisations perçues en vertu de l'article 10;

c. par les sommes que le Roi déclare disponibles en application des articles 3, § 1er, a, alinéa 2, et 30 de la présente loi.

CHAPITRE VI. - DES CONTESTATIONS.

Article 20.-

Lorsque les assujettis n'effectuent pas, dans le délai prescrit par le Roi, les versements dont

ils sont redevables pour la constitution d'un fonds de pension, conformément aux articles 3 et 8, ou ne paient pas les cotisations dues au Fonds de solidarité et de garantie en vertu des articles 10 et 19, 1°, b, ces sommes sont recouvrées par les soins du Ministre des Classes moyennes, au besoin par la voie judiciaire, comme défini à l'article 21; dans ce cas, le jugement est exécutoire par provision, nonobstant appel ou opposition.

Article 21.-

Les contestations relatives à l'exécution de la présente loi , à quelque valeur que la demande puisse s'élever, sont de la compétence du juge de paix, alors même que le défendeur est commerçant. Le juge de paix statue en dernier ressort jusqu'à la valeur de 2.000 francs.

La compétence territoriale est déterminée par la localité où l'assujetti a son domicile ou , s'il n'a pas de domicile en Belgique, sa résidence.

CHAPITRE VII. - DISPOSITIONS PENALES.

Article 22.-

Sont punies d'une amende de 26 francs à 100 francs les infractions aux dispositions de l'article 2 de la présente loi, relatives à l'obligation de se constituer un fonds de pension.

.../...

Le Roi peut prévoir les mêmes peines pour les infractions aux dispositions des arrêtés pris en exécution de la présente loi.

Article 23.-

Les dispositions pénales de l'arrêté royal du 31 mai 1933 concernant les déclarations à faire en matière de subventions, indemnités et allocations de toute nature qui sont, en tout ou en partie, à la charge de l'Etat, sont applicables aux déclarations prévues à l'article 17, § 2.

Les cours et tribunaux peuvent en outre prononcer la déchéance du droit de bénéficier des avantages gratuits prévus à la charge du Fonds de solidarité et de garantie, pendant une période d'un à six mois; en cas de récidive, la durée de cette déchéance peut être portée à douze mois.

Article 24.-

Toutes les dispositions du livre 1er du Code pénal, sans exception du chapitre VII et de l'article 85, sont applicables aux infractions prévues par la présente loi.

Article 25.-

Les sanctions prévues au présent chapitre ne peuvent être prononcées lorsqu'il s'est écoulé un

.../...

délai de deux ans à compter du jour où l'infraction a été commise; elles ne peuvent plus être appliquées lorsqu'il s'est écoulé deux ans à compter du jour où elles sont devenues définitives.

CHAPITRE VIII.- DISPOSITIONS GENERALES.

Article 26.-

§ 1er. Dans le Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe, il est inséré, sous l'article 161, un 6° rédigé comme suit :

"6° Les actes et documents établis en vue de l'exécution de la loi relative à la pension de vieillesse des travailleurs indépendants".

§ 2. Dans le Code des droits de succession, il est inséré un article 55 bis, rédigé comme suit :

"Article 55bis.- Sont exempts des droits de succession, les rentes, compléments de rentes, majorations de rentes et allocations servis aux veuves, en exécution de la loi relative à la pension de vieillesse des travailleurs indépendants, ainsi que les créances hypothécaires grevant des immeubles affectés à la constitution d'un fonds de pension, par application de la même loi".

§ 3. Dans le Code des droits de timbre, il est inséré, sous l'article 59, un 61° rédigé comme suit :

.../...

"6)° Les actes et documents établis en vue de l'exécution de la loi relative à la pension de vieillesse des travailleurs indépendants".

Article 27.-

Les administrations publiques ne peuvent exiger le paiement d'aucune somme, à titre de rétribution ou autre, pour la délivrance des documents visés à l'article 26.

Article 28.-

Les versements effectués en vertu de la section 1ère du chapitre II sont exempts de la taxe d'abonnement établie par l'article 30 de la loi du 30 août 1913, modifié par celle du 2 janvier 1926; ils sont déduits des revenus imposables des assujettis, de même que les cotisations prévues à l'article 19, 1°, b (voir avis).

Article 29.-

Le fonds de pension est incessible et insaisissable jusqu'au décès de l'assujetti ou jusqu'au décès de la veuve selon le cas, sauf pour les causes énoncées aux articles 203, 205 et 214 du Code civil, ainsi que le cas de récupération du montant des paiements indus.

Le Roi détermine, au profit de l'épouse abandonnée par son mari, de la femme qui a obtenu la

.../...

séparation de corps ou le divorce aux torts exclusifs de son mari ou de la femme qui est divorcée par application de l'article 310 du Code civil, les modalités d'octroi d'une rente, d'un complément de rente, d'une majoration de rente ou d'une allocation du chef de leur mari (sous réserve de la remarque formulée dans l'avis).

Article 30.-

En cas de décès du bénéficiaire d'avantages à la charge du Fonds de solidarité et de garantie, la destination des sommes échues et non payées est réglée par le Roi.

Article 31.-

Les administrations publiques sont tenues de fournir au Ministre des Classes moyennes les renseignements qui lui sont nécessaires pour l'application de la présente loi.

CHAPITRE IX. - DISPOSITIONS ABROGATOIRES ET TRANSITOIRES. ENTREE EN VIGUEUR.

Article 32.-

La loi du 11 mars 1954, modifiant les lois coordonnées relatives à l'assurance en vue de la vieillesse et du décès prématuré, est abrogée en ce qui concerne les personnes tombant sous l'application de la présente loi.

.../...

Article 33.-

§ 1er. Par dérogation à l'article 2, les assujettis disposent d'un délai de six mois à partir de cette date pour opérer le choix prévu à cet article.

§ 2. Dans les cas où les dispositions de la présente loi prévoient la consultation du Conseil supérieur des pensions pour travailleurs indépendants, cette consultation n'est requise qu'à partir du jour où le Conseil sera installé.

Article 34.-

La présente loi entre en vigueur le jour de sa publication au Moniteur belge.

De kamer was samengesteld uit		La chambre était composée de	
de Heren : J. SUETENS,		eerste-voorzitter van de Raad van State,	voorzitter
Messieurs :		premier président du Conseil d'Etat,	président,
	D. DECLEIRE,	raadsheren van State,	
	K. MEES,	conseillers d'Etat,	
	L. FREDERICQ,	bijzitters van de afdeling wetgeving,	
	F. DUCHENE,	assessseurs de la section de législation,	
	J. CYPRES,	adjunct-griffier,	griffier.
		greffier adjoint,	greffier.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de hh. DECLEIRE en MEES. Het verslag werd uitgebracht door de H. GROMMEN, substituut.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de MM. DECLEIRE et MEES. Le rapport a été présenté par M. GROMMEN, substitut.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER,

(get.) J. CYPRES.

DE VOORZITTER - LE PRESIDENT,

(get.) J. SUETENS.